

Serafinsky svet

R o m a n e t o

Podivné túhy v duši prehovorila,
keď rudé slnko sadá za pohoria...
V svätyňu chcel bych vtedy na kolená,
čo na mňa niekde čaká tichá, opustená
v sinavých horách, preďaleko kdesi,
strnule hľadiac v širošíre lesy...
V tú svätyňu tak tichá, tichú, tichú,
kde pod klenbami dosiaľ echo zneje
chorálov zúfania i čiernej beznádeje,
kde ešte posiaľ sem-tam nemo blúdi
pokánie horké padlých, biednych ľudí,
kde suchých kvetov vôňou napájaný
oltárik preblahoslavenej Panny
horúcich dievčich vzdychov plný
výčitkou hriešne prse zvlní,
kde s kríža Kristus v šero zahalený
pozerá s láskou, jako rudo horia
u nôh mu v lampe slzy - Magdalény...

Červené slnko sadlo za pohoria...

/Ivan Krasko, Nox et solitudo/

Modlitba Cirkvi našich čias

Encyklika Jána Pavla II. o Božom milosrdenstve - kap.VIII,č.15

Cirkev sa dovláva Božieho milosrdenstva

Cirkev hlása pravdu o Božom milosrdenstve, zjavenú v ukrižovanom a zmŕtvýchvstalom Kristovi a vyznáva ju rôznymi spôsobmi. Cirkev sa tiež snaží prejavovať milosrdenstvo ľuďom prostredníctvom ľudí, vidiac v tom nevyhnutnú podmienku snahy o lepšiu "ľudskejšiu" svet dneška i zajtrajška. Ale v žiadnom čase, v žiadnom období dejín - a zvlášť v období tak prelomovom ako je naše - nemôže Cirkev zabudnúť na modlitbu, ktorá je volaním o Božie milosrdenstvo voči mnohorakému zlu, ktoré visí nad ľudstvom a ktoré ho ohrozuje. Práve toto je základným právom a povinnosťou Cirkvi v Ježišovi Kristovi. Ono je právom a povinnosťou Cirkvi voči Bohu a súčasne voči ľuďom. Čím viac ľudské povedomie poliehajúce sekularizáciou stráca pocit zmyslu samotného slova "milosrdenstvo" - čím viac, vzdialujúc sa od Boha, vzdialuje sa tajomstvu milosrdenstva - tým viac Cirkev má právo dovolávať sa u Boha milosrdenstva s "veľkým volaním". Takýmto "veľkým volaním" má byť volanie Cirkvi našich čias k Bohu o milosrdenstvo, ktorého istotu ona hlása a vyznáva v Kristovi ukrižovanom a zmŕtvýchvstalom - čiže vo veľkonočnom tajomstve. Toto tajomstvo nesie v sebe najplnší prejav milosrdenstva - čiže tej lásky, ktorá dvíha človeka z najhlbších pádov a oslobodzuje od najväčších hrozieb.

... V mene Ježiša Krista ukrižovaného a zmŕtvýchvstalého, v duchu jeho mesiášskeho posolstva, ktoré pretrváva v ľudských dejinách, dvíhame svoj hlas a prosíme, aby sa ešte raz v týchto dobách objavila Láska, ktorá je v Otcovi, aby v jednote so Synom a Duchom Svätým, ukázala sa prítomnou v našom súčasnom svete a bola silnejšou ako zlo, silnejšou ako hriech a smrť. Prosíme prostredníctvom Tej, ktorá neprestáva ohlasovať "milosrdenstvo z pokolenia na pokolenie" a tiež všetkých tých, na ktorých sa už do konca vyplnili slová z kázy na hore : "Blahoslavení milosrdní, lebo oni obsiahnu milosrden

O našej publikácii

Predkladajúc toto vydanie "Deviatnika k Božiemu milosrdenstvu", chceme oznámiť, že sa opiera o kritické vydanie "Denníka sestry Faustíny." Tento Denník - ako píše arcibiskup Andrej M. Deskur -

ktorého obsahom je pobožnosť k Božiemu milosrdenstvu, sa stal v poslednej dobe veľmi aktuálnym z dvoch dôvodov:

1) Kongregácia pre náuku viery prehlásením zo dňa 15.4.1978 definitívne zrušila zákazy a upozornenia, ktoré boli predtým vznesené Svätým ofíciom. Zrušenie "Notifikácie" spôsobilo, že pobožnosť k Božiemu milosrdenstvu, ktorá je uvedená v spomenutom Denníku ožíva na všetkých kontinentoch, čoho dôkazom sú ustavičné svedectvá, prichádzajúce do Postulácie a do Spoločnosti sestier Matky Božieho milosrdenstva, ku ktorej patrila aj sestra Faustína.

2) Nedávno ohlásená encyklika "Dives in Misericordia" šťastne obrátila pozornosť Cirkvi a dokonca i laického sveta na túto zvláštnu Božiu vlastnosť a súčasne na neobyčajny aspekt ekonómie spase-
nia, akým milosrdenstvo Božie naozaj je.

Vydaný text Denníka v kritickom spracovaní sa uznáva za autentický. Bol spracovaný zvláštnou komisiou počas informatívneho skúmania možnosti blahorečenia sestry Faustíny.

Jediná autorizovaná zmena v kritickom vydaní Denníka bola prevedená v texte modlitby v "piatom dni" Deviatnika. Namiesto slov: "...bludárov a odštiepencov..." - v súlade s dekrétom II. Vatikánskeho koncilu o ekumenizmu - boli prijaté slová: "...odlúčených bratov..." Vo svetle tohto dekrétu bolo rozhodnuté doplniť tiež v druhej modlitbe na "piaty deň" Deviatnika slová "...predovšetkým tých..." V terajšom vydaní Deviatnika je pozornosť zameraná na zásadné prvky pobožnosti k Božiemu milosrdenstvu podľa foriem uvedených v Denníku sestry Faustíny.

Sviatok milosrdenstva

V denníku sestry Faustíny sa možno najmenej 14 krát stretnúť so slovami Pána Ježiša, hovoriacimi o ustanovení sviatku milosrdenstva.

"Tento sviatok vyšiel z vnútra môjho milosrdenstva a je potvrdený v hĺbke môjho zľutovania./D.,s.173,č.420/ ...túžim, aby bol slávený na prvú nedeľu po Veľkej noci...Túžim, aby sviatok milosrdenstva bol útočiskom a ochranou pre všetky duše a najmä pre biednych hriešnikov...V tento deň sú otvorené všetky stavidlá Božie, cez ktoré plynú milosti...vyliavam celé more milostí na duše, ktoré sa priblížia k žriedlu môjho milosrdenstva.../D.,s.268,č.699/

S oslavou sviatku milosrdenstva sú späté zvláštny sľuby Pána Ježiša, medzi ktorými prvé miesto zaujíma tento slávnostný sľub: "...ktorá duša pristúpi k sv. spovedi a k sv. prijímaniu /v tento deň/ obsiahne úplné odpustenie hriechov a trestov a nech sa nebojí

priblížiť ku mne žiadna duša, aj keby jej hriechy boli ako šarlát.
/D.,s.268,č.699/

Na inom mieste /veď Denník, s.383,č.1109/ Pán Ježiš porovnáva tento sľub s úplnými odpustkami: "Túžim udeliť úplné odpustky dušiam, ktoré pristúpia k sv. spovedi a ku sv.prijímaniu na sviatok môjho milosrdenstva." Táto zvláštna milosť sľubuje - obsiahnutie úplného odpustenia hriechov a trestov... - takú milosť aká sa dostáva pri sviatosti sv. krstu.

Sväté prijímanie, ktoré prijímame v deň sviatku milosrdenstva prijímajme teda:

- s úplnou vierou v muky, smrť a v zmŕtvychvstanie Krista
- s úplnou nádejou vo vykupujúcu Božiu vôľu, ktorá sa týka jeho stvorení a s úplnou nádejou v hodnovernosť nášho arcikňaza Ježiša, ktorý s ľudskou prirodzenosťou vstúpil do nebies a zasadol na trón po pravici Otca
- s úplnou láskou k Tomu, ktorý si nás už vtedy zamiloval, keď sme boli v hriechoch a aj tak nám umožnil obrátiť sa od seba a navrátiť sa k Bohu.

Pán Ježiš ponúka teda týmto spôsobom svojej Cirkvi mocné posilnenie, ktoré je schopné pritiahnúť k sebe aj najzatvrdilejších hriešnikov.

Hodina milosti pre svet

Počas istého videnia sestra Faustína pochopila, že Boh požehnáva svet pre zásluhy Pána Ježiša a jeho bolestné utrpenie: "... uzrela som veľký jas a v ňom Boha Otca. Pred týmto jasom a pred zemeguľou som uvidela Ježiša pribitého na kríži a to tak, že keď Boh chcel pozrieť na svet, musel hľadieť cez rany Pána Ježiša.
/D.,s.28,č.60/

Záľubou Pána Ježiša v pobožnosti je vzdávanie cti Jeho utrpeniu v tej hodine, ktorá nám pripomína Jeho smrť na kríži. Skrz Jeho utrpenie a smrť sa otvorilo kráľovstvo Božie. Aká láska ma naplniť naše srdcia a ako ochotne máme odpovedať na prosbu Pána Ježiša, to povedal sestra Faustína: "O tretej hodine pros moje milosrdenstvo zvlášť za hriešnikov a hoci i na krátku chvíľu sa zahĺb do môjho utrpenia, zvlášť do môjho utrpenia vo chvíli skonávania. Je to hodina veľkého milosrdenstva pre celý svet... v tej hodine neodopriem nič duši, ktorá ma prosí skrz moje utrpenie...
/D.,s.439,č.1320/

...lebo v tej chvíli bolo kopia otvorené milosrdenstvo pre všetky duše...v tej hodine povstala milosť pre celý svet - milosrdenstvo premošlo spravodlivosť./D.,s.516,č.1562/

Deviatnik k Božiemu milosrdenstvu

"Deviatnik k Božiemu milosrdenstvu, ktorý mi Ježiš prikázal napísať a odbaviť pred sviatkom milosrdenstva. Začína sa na Veľký piatok".

"Túžim, aby si počas deviatich dní privádzala duše k žriedlu môjho milosrdenstva, aby načerpali silu a úľavu a všetky milosti, ktoré potrebujú pri ťažkostiach života a zvlášť v hodine smrti. Každý deň privedieš k môjmu Srdcu inú skupinu duší a ponoríš ich do mora môjho milosrdenstva. A ja všetky tie duše vovediem do domu môjho Otca. Budeš to robiť v tomto i v budúcom živote. A neodopriem nič žiadnej duši, ktorú privedieš k žriedlu môjho milosrdenstva. Každý deň budeš prosiť môjho Otca pre moje trpké umučenie o milosti pre tie duše."

"Odpovedala som: "Ježišu, neviem, ako ten deviatnik odbavovať a ktoré duše najskôr priviesť k Tvojmu najzľutovnejšiemu Srdcu. A Ježiš mi odpovedal, že mi povie každý deň, ktoré duše mám priviesť k jeho Srdcu." /D., s. 404-405, č. 1209/

Prvý deň

L /lektor/: Slová Pána Ježiša k sestre Faustíne:

Dnes mi privedeš celé ľudstvo a zvlášť hriešnikov a ponor ich do mora môjho milosrdenstva a tým Ma potešíš v trpkom smútku, do ktorého ma hrúži strata duší./chvíľa ticha a zamyslenia/

L: Najmilosrdnejší Ježišu,

V /všetci/ ktorého vlastnosťou je zľutovať sa nad nami a odpúšťať nám + nehľaď na naše hriechy + ale na nádej, ktorú máme v nekonečnú Tvoju dobrotu + a príjmi nás všetkých do svojho najzľutovnejšieho Srdca + a nepuť nás z neho naveky. + Prosíme Ťa skrz Tvoju lásku + ktorá Ťa spája s Otcom i s Duchom Svätým. /chvíľa ticha a zamyslenia/

L: Večný Otče,

V: zhliadni milosrdným okom zvlášť na biednych hriešnikov a na celé ľudstvo, + ktoré je ukryté do Najzľutovnejšieho Srdca Ježišovho + a skrz jeho bolestné umučenie ukáž nám svoje milosrdenstvo + aby sme všemocnosť Tvojho milosrdenstva oslavovali na veky vekov. + Amen. /Korunka k milosrdenstvu Božiemu/

Druhý deň

L: Slová Pána Ježiša sestre Faustíne:

Dnes mi privedeš duše kňazov a rehoľníkov a ponor ich do môjho

prehlbokého milosrdenstva. Oni mi dali silu prestáť trpké umučenie; skrz nich ako cez žriedla vyteká na ľudstvo moje milosrdenstvo. /chvíľa ticha.../

L: Najmilosrdnejší Ježišu,

V: od ktorého pochádza všetko, čo je dobré, + rozmnož v nich milosť, + aby náležite využívali účinky milosrdenstva, + aby tí, čo na hľadia, chválili Otca milosrdenstva, ktorý je v nebi. /chvíľa ti..

L: Večný Otče,

V: zhliadni okom svojho milosrdenstva na stádočko vybraných do Tvojej vinice, + na duše kňazov a rehoľníkov + a obdar ich mocou svojho blahoslavenstva, + a pre zmilovanie svojho Syna, v ktorom sú ukryté tieto duše, + udeľ im zo svojej moci a svetla, + aby mohli priviesť iných na cestu spasenia, + aby spoločne spievali česť Tvojmu nekonečnému milosrdenstvu na veky vekov. + Amen. /Korunka k milosrdenstvu Božiemu/

Tretí deň

L: Slová Pána Ježiša k sestre Faustíne:

Dnes mi privedť všetky pobožné a verné duše a ponor ich do mora môjho milosrdenstva; tieto duše ma potešili na krížovej ceste, boli tou kvapkou potechy uprostred mora trpkosti. /chvíľa ti..

L: Najmilosrdnejší Ježišu,

V: ktorý všetkým prehojne udeľuješ svoju milosť z klenotnice svojho milosrdenstva, + príjmi nás do príbytku svojho najzľutovnejšieho Srdca + a nepušť nás z neho naveky. + Prosíme Ťa o to skrze Tvoju nekonečnú lásku, + ktorou horí Tvoje srdce k nebeskému Otcovi. /chvíľa ticha.../

L: Večný Otče,

V: zhliadni okom milosrdenstva na duše veriacich ako na dedičstvo svojho Syna + a skrz Jeho bolestné umučenie, udeľ im svoje požehnanie a zahrň ich svojou ustavičnou starostlivosťou, + aby nestratili lásku a poklad svätej viery, + ale aby s celým zborom anjelov a svätých + oslavovali Tvoje nekonečné milosrdenstvo na večné veky. + Amen. /Korunka k Božiemu milosrdenstvu/

Štvrtý deň

L: Slová Pána Ježiša k sestre Faustíne:

Dnes mi privedť pohanov a tých, ktorí ma ešte nepoznajú. I na nich som myslel pri svojom horkom umučení a ich budúca horlivosť potešila moje srdce. Ponor ich do mora môjho milosrdenstva.

/chvíľa ticha.../

L: Najmilosrdnejší Ježišu,

V: ktorý si svetlom celého sveta, prijmi do príbytku svojho najzlutovnejšieho Srdca duše pohanov, + ktorí Ťa ešte nepoznajú; + nech ich osvietia lúče Tvojej lásky, + aby i oni spolu s nami oslavovali Tvoje predivné milosdenstvo + a nepušť ich z príbytku svojho najzlutovnejšieho Srdca. /chvíľa ticha a zamyslenia/

L: Večný Otče,

V: zhliadni okom svojho milosrdenstva na duše pohanov + a tých, čo Ťa ešte nepoznajú, + a ktorí sú ukrytí v najzlutovnejšom Srdci Ježišovom. + Pritiahni ich do svetla Evanjelia. + Tieto duše nevedia, akým veľkým šťastím je Teba milovať. Daj, + aby i oni oslavovali hojnosť Tvojho milosrdenstva na večné veky. + Amen.
/Korunka k Božiemu milosrdenstvu/

Piatý deň

Slová Pána Ježiša k sestre Faustíne:

Dnes mi prived' duše /odlúčených bratov/ a ponor ich do mora môjho milosrdenstva. V horkom umučení trhali mi telo i srdce, to znamená moju Cirkev, Keď sa vracajú do jednoty s Cirkvou, hodia moje rany a takto mi ulavujú v mojich mukách ./Chvíľa ticha.../

L: Najmilosrdnejší Ježišu,

V: Ktorý si sama dobrota, + Ty neodoprieš svetlo Tým, ktorí Ťa prosia. Prijmi do svojho najzlutovnejšieho Srca duše /Našich odlúčených bratov/ + privolaj ich svojim svetlom k jednote s Cirkvou a nepušťaj ich zo svojho najmilovnejšieho Srdca, + ale daj, + aby aj oni velebili hojnosť Tvojho milosrdenstva. /chvíľa ticha.../

L: Večný Otče,

V: zhliadni okom svojho milosrdenstva na duše /Našich odlúčených bratov, + no najmä tých/, + ktorí premárnili Tvoje dobrá a zneužili Tvoje milosti, + zotrávajúc neústupne vo svojich omyloch. Nehľad na ich omyly, + ale na lásku svojho Syna, ktorú prejavil ku nim, + keď aj ich prijal do svojho najzlutovnejšieho Srdca, daj nech aj oni oslavujú Tvoje veľké milosrdenstvo na večné veky. Amen. /Korunka k milosrdenstvu Božiemu/

Šiestý deň

L: Slová Pána Ježiša k sestre Faustíne:

Dnes prived' duše tiché a pokorné i duše malých detí a ponor ich do môjho milosrdenstva. Tieto duše sa najviac podobajú môjmu srdcu, oni ma najviac posilňovali v trpkých hodinách umiera-

nia. Videl som ich ako pozemských anjelov, ktorí budú bdieť pri mojich oltároch. Na nich vylievam celými prúdmi svojej milosti. Moja milosť je schopná prijať iba duše pokorné; pokorné duše obdarím svojou dôverou. /chvíľa ticha a zamyslenia/

L: Najmilosrdnejší Ježišu,

V: ktorý si sám povedal: + "...učte sa odomňa, ktorý som tichý a pokorný srdcom...", + príjmi do príbytku svojho najmilovnejšieho Srdca tiché a pokorné duše malých detí. + Nech tieto duše spôsobia nadšenie v celom nebi + a nech sú zvláštnou úľubou Nebeského Otca ako aj voňavou kyticou pred trónom Božím, + vôňou, ktorou sa sám Boh nadchýňa, + nech majú tieto duše stále miesto v Tvojom najmilovnejšom Srdci + a nech neustále spievajú hymnu lásky a milosrdenstva na večné veky. + Amen. /Korunka k milosrdenstvu Božiemu/

Siedmy deň

L: Slová Pána Ježiša k sestre Faustíne:

V: Dnes mi priveď duše, ktoré si zvlášť ctia a oslavujú moje milosrdenstvo a ponor ich do môjho milosrdenstva. Tieto duše najviac trpeli pri mojom umučení a najviac vnikali do môjho ducha. Oni sú živým odrazom môjho najzľutovnejšieho Srdca. Tieto duše budú jasne žiariť zvláštnym svetlom v budúcom živote. Žiadna z nich sa nedostane do pekelného ohňa. Každú osobitne budem brániť v hodine smrti. /chvíľa ticha a zamyslenia/

L: Najmilosrdnejší Ježišu,

V: ktorého srdce je milosť sama, + príjmi do príbytku svojho Srdca tie duše, ktoré si zvlášť ctia a oslavujú Tvoje veľké milosrdenstvo. + Tieto duše sú posilňované silou samého Boha, + nech s nádejou v Tvoje milosrdenstvo idú vpred uprostred veľkých úderov a protivenstiev. Tieto duše, zjednotené s Tebou, ó Ježišu, dvíhajú na svojich ramenách celé ľudstvo, nech nie sú súdené prísne, + ale nech ich Tvoje milosrdenstvo posilňuje vo chvíľach umierania. /chvíľa ticha a zamyslenia/

L: Večný Otče,

V: zhliadni okom milosrdenstva na duše, + ktoré oslavujú a ctia Tvoju najkrajšiu vlastnosť, + totiž Tvoje nekonečné milosrdenstvo, + ktoré prebýva v najmilovnejšom Srdci Ježišovom. + Nech oni budú živým Evanjeliom, + nech sú ich ruky plné účinného milosrdenstva, + a ich srdcia nech sú naplnené radosťou, + nech spievajú pieseň milosrdenstva Najvyššiemu. +

Prosím Ťa, Bože, ukáž im svoje milosrdenstvo, podľa nádeje a dôvery, akú v Teba skladajú. + Nech sa splní na nich prísľub Ježiša

ktorý im predpovedal, + že tie duše, ktoré budú ctiť jeho nekonečné milosrdenstvo, + sám bude brániť v živote a najmä v hodine smrti ako svoju slávu. + Amen. /Korunka k Božiemu milosrdenstvu/

Ôsmy deň

L: Slová Pána Ježiša k sestre Faustíne:

Dnes mi priveď duše, ktoré sú v očistcovom ohni a ponor ich do hlbín môjho milosrdenstva, aby sa ochladili v prúdoch mojej Krvi. Všetky tie duše veľmi milujem. Oplácajú sa mojej spravodlivosti. V Tvojej moci je dať im úľavu. Be z klenotnice mojej Cirkvi všetky odpustky a obety za ne... Ó, keby si poznala ich muky, ustavične by si obetovala za ne almužnu ducha a splácala ich dlhy Mojej spravodlivosti. /chvíľa ticha a zamyslenia/

L: Najmilosrdnejší Ježišu,

V: ktorý si nám povedal, že chceš milosrdenstvo, + do Tvojho najzľutovnejšieho Srdca vkladám duše tých, ktorí trpia v očistci, + tie duše, ktoré sú Ti tak drahé a ktoré jednako musia splácať dlh Tvojej spravodlivosti. + Nech prúdy Krvi a Vody, ktoré vytryskli z Tvojho srdca, + uhasia plamene očistcového ohňa, + aby sa i tam slávila moc Tvojho milosrdenstva. /chvíľa ticha a zamyslenia/

L: Veľký Otče,

V: vzhliadni okom milosrdenstva na duše trpiace v očistci + a ktoré sú ukryté v najzľutovnejšom Srdci Ježišovom. + Prosíme Ťa, skrz najbolestnejšie umučenie Tvojho Syna + a skrz horkosť, ktorou bola zaliata Jeho najsvätejšia duša, + ukáž svoje milosrdenstvo dušiam, + ktoré sú pod Tvojim spravodlivým pohľadom. + Nehľaď na ne inak, + ale len cez rany Ježiša, Tvojho najmilšieho Syna, lebo veríme, + že Tvoja dobrota a zmilovanie nemá konca. + Amen. /Korunka k Božiemu milosrdenstvu/

Deviaty deň

L: Slová Pána Ježiša k sestre Faustíne:

Dnes mi priveď duše chladné a ponor ich do hlbiny môjho milosrdenstva. Tie duše najbolestnejšie zraňujú moje milosrdenstvo. Najväčší odpor zakúsila moja duša v Getsemanskej záhrade od dušičiek chladných. Oni boli dôvodom, prečo som povedal: Otče, odním odo mňa tento kalich, ak je to Tvoja vôľa. Pre nich je poslednou možnosťou záchrany utiekať sa k môjmu milosrdenstvu. /chvíľa ticha a zamyslenia/

L: Najzľutovnejší Ježišu,

V: ktorý si zmilovanie samo, + privádzam do príbytku Tvojho Srdca duše zmrazené, ktoré sú podobné mŕtvolám a ktoré Ťa takým odporom napíňali. Ó najzľutovnejší Ježišu, využi svoje všemocné mi-

losrdenstvo, + a vtiahni ich do žiaru svojho milosrdenstva a obdar ich svätou láskou, lebo Ty všetko môžeš. /chvíľa ticha.../

L: Večný Otče,

V: zhliadni okom milosrdenstva na duše chladné, + ktoré sú ukryté v najzľutovnejšom Srdci Ježišovom. + Otče milosrdenstva, + prosím Ťa skrz trpké umučenie Tvojho Syna + a skrz trojhodinové skonávanie na kríži, + dovoľ, + aby i ony oslavovali hlbiny Tvojho milosrdenstva. + Amen. /Korunka k Božiemu milosrdenstvu/

Korunka k milosrdenstvu Božiemu

/Porovnaj Denník, str. 192-193, č. 475-476/ /k odriekaniu vo zvyčajnej časti ruženca/

Na začiatku:

L: Otče náš...tak i na zemi.

V: Chlieb náš každodenný...Amen.

L: Zdravas Mária...života Tvojho Ježiš.

V: Svätá Mária...Amen.

L: Verim v Boha, Otca všemohúceho,

V: Stvoriteľ neba...Amen.

Na veľkých zrnkách:

L: Večný Bože, obetujem Ti Telo a Krv, Dušu a Božstvo Tvojho najmilšieho Syna a Pána nášho Ježiša Krista,

V: na odprosenie za hriechy naše i celého sveta /1x/

Na malých zrnkách:

L: Skrze jeho bolestné umučenie

V: maj milosrdenstvo pre nás i pre celý svet /10x/

Na zakončenie:

L: Svätý Bože, Svätý, Mocný, Svätý nesmrteľný

V: zmiluj sa nad nami i nad celým svetom /3x/

Modlitba za milosrdenstvo Božie

Ó, Bože veľkého milosrdenstva a nekonečnej dobroty, dnes volá celé ľudstvo z priepasti svojej biedy o Tvoje zmilovanie, ó, Bože, a volá mocným hlasom svojej biedy. Milosrdný Bože, neodmietaj modlitby vyhnančov tejto zeme. Ó, Pane, dobrota nepochopiteľná, ktorý naskrze poznáš naše biedy a vieš, že vlastnou silou nie sme schopní vzniesť sa k Tebe, preto Ťa prosíme: predchádzaj nás svojou milosťou a rozmnožuj v nás neustále svoje milosrdenstvo, aby sme verne plnili Tvoju svätú vôľu v celom našom živote i v hodine smrti. Nech nás osvecuje Tvoje všemohúce milosrdenstvo pred hrozbami ne-

priateľov našej spásy, aby sme s nádejou, ako Tvoje deti, čakali na Tvoj druhý príchod, ktorý je len Tebe známy a vyznávame, že dodržíme všetko, čo nám odporúčaš skrz Ježiša, napriek všetkej našej biede, lebo Ježiš je naša nádej, skrz Jeho milosrdné Srdce ako cez otvorenú bránu prejdeme do neba. Amen.

Hodina milosrdenstva

/poučenie Pána Ježiša, týkajúce sa uctenia chvíle Jeho smrti na kríži/

O tretej hodine pros moje milosrdenstvo, najmä za hriešnikov a hoci len na krátku dobu sa zahĺb do mojich múk, zvlášť do môjho opustenia vo chvíli zomierania. Je to hodina veľkého milosrdenstva pre celý svet. Dovoľím ti vnikať do môjho smrteľného smútku, v tej hodine nič neodopriem duši, ktorá ma prosí skrz moje umučenie./D., s.439,č.1320/

Pripomínam ti, dcérka moja, že koľkokrát budeš počuť, že hodiny bijú tretiu, ponor sa celá do môjho milosrdenstva, velebiac a oslavujúc ho, vzývaj jeho všemocnosť pre celý svet a zvlášť pre hriešnikov, lebo v tej chvíli bolo dokorán otvorené pre všetky duše. V tejto hodine vyprosíš všetko pre seba a pre iných, v tejto hodine nastáva milosť pre celý svet; milosrdenstvo zvíťazilo nad spravodlivosťou.

Dcérka moja, snaž sa v tejto hodine odbaviť krížovú cestu, ak ti to povinnosti dovoľia. Ale ak nie, vstúp aspoň do kaplnky a ucti si moje Srdce v Najsvätejšej sviatosti, ktoré je plné milosrdenstva. A ak nemôžeš vstúpiť ani do kaplnky, pohrúž sa do modlitby tam, kde si, hoci len na krátku chvíľku. Žiadam si úctu pre svoje milosrdenstvo od všetkého stvorenia /D.,s.516,č.1572/

Skonal si, Ježišu, ale zdroj života vytryskol pre duše a otvorilo sa more milosrdenstva pre celý svet. Ó, zdroj života, nekonečné milosrdenstvo Božie, objím celý svet a vylej sa na nás./D.,s. 439,č.1319/

Pred Najsvätejšou sviatosťou

Velebím Ťa, Tvorca a Pán, skrytý v Najsvätejšej sviatosti. Velebím Ťa za všetky diela Tvojich rúk, v ktorých sa mi ukazuje toľko dobroty, múdrosti a milosrdenstva. Ó, Pane, rozosial si toľko krásy po zemi a všetko mi hovorí o Tvojej kráse, hoci je to len slabým odrazom Teba, nepochopiteľnej krásy.

A hoci si sa ukryl a utajil a skryl si svoju krásu, moje oko osvietené vierou dosahuje Teba a moja duša poznáva svojho Stvori-

teľa, najvyššie dobro a moje srdce sa rozplýva v modlitbe chvály. Stvoriteľ môj a Pán môj, Tvoja dobrota ma posmelila rozprávať sa s Tebou. Tvoje milosrdenstvo spôsobilo to, že medzi nami mizne priepasť, ktorá delí Stvoriteľa od stvorenia. Rozprávať sa s Tebou, ó, Pane je potechou môjho srdca. V Tebe nájdem všetko, po čom moje srdce túži. Tvoje svetlo osvecuje moju myseľ a činí ju schopnou čoraz hlbšieho poznávania Teba. Tu na moje srdce stekajú prúdy milosti, tu moja duša čerpá život večný. Ó, Stvoriteľ môj a Pán môj, Ty cez tieto dary dávaš mi sám seba a zjednocuješ sa so svojim biednym tvorstvom. Tu si rozumejú srdcia naše bez slov; tu nie je nikto schopný prerušiť náš rozhovor. To, o čom s Tebou rozprávam, ó Ježišu, je našim tajomstvom, o ktorom tvorstvo nebude vedieť... Sú to tajomné videnia, o ktorých vie len Ježiš a ja.

Je to tajomstvo jeho milosrdenstva, zachvacuje jednotlivo každú dušu. Za Tvoju nekonečnú dobrotu velebím Ťa, ó, Stvoriteľ a Pán, celým srdcom a celou svojou dušou. A hoci to moje velebenie je tak biedne a malé, jednako som spokojná, lebo viem, že Ty vieš, že ono je úprimné, hoci aj také nedokonalé. /D., s. 554-555, č. 1692/

Pred Pánom Ježišom vo Svätej Hostia

Svätá Hostia, v ktorej je obsiahnutý testament Božieho milosrdenstva pre nás a najmä pre biednych hriešnikov.

Svätá Hostia, v ktorej je obsiahnuté Telo a Krv Pána Ježiša ako dôkaz nekonečného milosrdenstva k nám a najmä k biednym hriešnikom.

Svätá Hostia, v ktorej je obsiahnutý večný život a nekonečné milosrdenstvo nám hojne udeľované a najmä k biednym hriešnikom.

Svätá Hostia, v ktorej je obsiahnuté milosrdenstvo Otca, Syna i Ducha svätého k nám a najmä k biednym hriešnikom.

Svätá Hostia, ktorá obsahuje nekonečnú cenu milosrdenstva, ktorá splatí všetky naše dlhy a najmä biednych hriešnikov.

Svätá Hostia, ktorá obsahuje žriedlo živej vody, prýštiacej z nekonečného milosrdenstva pre nás a najmä pre biednych hriešnikov.

Svätá Hostia, ktorá obsahuje oheň najčistejšej lásky, ktorý planie z lona Večného Otca, ako z hlbiny nekonečného milosrdenstva pre nás a najmä pre biednych hriešnikov.

Svätá Hostia, ktorá obsahuje lieky na všetky naše choroby, plynúce z nekonečného milosrdenstva ako z prameňa pre nás a najmä pre biednych hriešnikov.

Svätá Hostia, ktorá obsahuje všetky city Najsladšieho Srdca Ježišovho k nám a najmä k biednym hriešnikom.

Svätá Hostia, ktorá obsahuje spojenie medzi Bohom a nami skrz nekonečné milosrdenstvo pre nás a najmä pre biednych hriešnikov.

Svätá Hostia, naša jediná nádej vo všetkých trápeniach a protivenstvách života.

Svätá Hostia, naša jediná nádej uprostred temnôt a vnútorných i vonkajších búrok.

Svätá Hostia, naša jediná nádej v živote i v hodine našej smrti.

Svätá Hostia, naša jediná nádej uprostred neúspechov a vírov pochybností.

Svätá Hostia, naša jediná nádej uprostred falošnosti a zrád.

Svätá Hostia, naša jediná nádej uprostred temnôt a bezbožnosti, ktorá zaplavuje zem.

Svätá Hostia, naša jediná nádej uprostred túžob a bôľov, v ktorých nám nikto nerozumie.

Svätá Hostia, naša jediná nádej uprostred znoja a každodenných starostí.

Svätá Hostia, naša jediná nádej uprostred našich zničených túžob a snažení.

Svätá Hostia, naša jediná nádej uprostred nepriateľských útokov a nástrah pekla.

Svätá Hostia, budem dúfať v Teba, aj keď budú ťažkosti presahovať moje sily a aj keď uvidím svoje snahy neuskutočnené.

Svätá Hostia, dúfam v Teba, aj keď búrky lomcujú mojím srdcom a aj keď poľakaný duch sa bude nakláňať k pochybnostiam.

Svätá Hostia, dúfam v Teba, aj keď bude moje srdce kváliť a smrteľný pot mi zrosí čelo.

Svätá Hostia, dúfam v Teba, aj keď sa všetko spriahne proti mne a čierne zúfalstvo sa bude vkrádať do mojej duše.

Svätá Hostia, dúfam v Teba, aj keď môj zrak bude hasnúť pri pohľade na všetko, čo je dočasné a môj duch uzrie po prvý raz neznáme svety.

Svätá Hostia, dúfam v Teba, aj keď moje práce budú presahovať moje sily a neúspech bude mojím stálym údelom.

Svätá Hostia, dúfam v Teba, aj keď plnenie povinností sa bude mi zdať ťažké a prirodzenosť sa bude búriť.

Svätá Hostia, dúfam v Teba, aj keď nepriateľské útoky budú namierené proti mne.

Svätá Hostia, dúfam v Teba, aj keď ťažkosti a snaženia budú ľuďmi odsudzované.

Svätá Hostia, dúfam v Teba, aj keď zaznie Tvoj súd nado mnou, vtedy budem dúfať v more Tvojho milosrdenstva.

Najsvätejšia Tvojica, dúfam v Tvoje nekonečné milosrdenstvo. Boh je mojím Otcom a ja jeho dieťaťom. Mám všetky práva k jeho Božskému Srdcu a čím bude temnota väčšia, tým moja nádej bude musieť byť úplnejšia.

Neviem, ako nemožno dúfať v Toho, ktorý všetko môže; s Ním všetko a bez Neho nič. On, Pán, nedovolí a nedopustí zahanbenie tých, ktorí celú svoju nádej vkladajú v Neho./D.,s.147-149,č.356-358/

Modlitba za svätú Cirkev a za kňazov

Ježišu, môj najmilovanejší oblúbenec, prosím Ťa o triumf Cirkvi... o požehnanie pre svätého Otca /NN/ a pre všetko duchovenstvo, o milosť navrátenia pre zatvrdilých hriešnikov a najmä o požehnanie a svetlo prosím Ťa, Ježišu, pre kňazov, u ktorých sa budem vo svojom živote spovedať./D.,s.109,č.240/

Ó, Ježišu môj, prosím Ťa za celú Cirkev, udeľ jej lásku a svetlo Ducha svätého, daj moc slovám kňazov, aby sa zatvrdilé srdcia zmenili a vrátili sa ku Tebe, Pane. Pane, daj nám svätých kňazov, Ty sám ich udržuj vo svätosti. Ó, Božský a Najvyšší Kňaz, nech moc Tvojho milosrdenstva sprevádza ich všade a chráni ich od nástrah a osídíel diablových, ktoré tento ustavične nastavuje na duše kňazov. Nech moc Tvojho milosrdenstva, ó Pane, drví a navnivoč obracia všetko to, čo by mohlo zatieniť svätosť kňazov, lebo Ty môžeš všetko. /D.,s.360,č.1052/

Modlitba za vlasť

Najmilosrdnejší Ježišu, prosím Ťa skrz Tvojich svätých a najmä skrz Tvoju najmilšiu Matku, ktorá Ťa v detstve vychovávala, žehnaj moju vlasť. Ježišu nehľad na naše hriechy, ale na slzy malých detí, na chlad a zimu, ktorou trpia. Ježišu, pre tieto neviniatka, udeľ nám milosť, o ktorú Ťa prosím pre svoju vlasť./D.,s.124,č.286/

Modlitba k Matke Božej

Mária, Matka moja a Pani moja, oddávam Ti svoju dušu i svoje telo, svoj život i smrť, ba i to, čo po nej príde. Všetko skladám do Tvojich rúk, ó Matka moja, chráň ma svojim panenským plášťom... a udeľ mi milosť čistoty srdca, duše a tela a chráň ma svojou mocou pre všetkými nepriateľmi... Ó, čistá Ľalia, Ty si mojím zrkadlom, ó Matka moja. /D.,s.37-38,č.79/

Matka Božia, Tvoja duša bola ponorená do mora horkosti, vzhľadni na svoje dieťa a nauč ma trpieť a milovať v utrpení. Posilňuj

moju dušu, aby ju bolesť nezlomila. Matka milosrdenstva - nauč ma žiť s Bohom./D.,s.133,č.315/

Ó, Mária, dnes strašný meč prenikol Tvoju svätú dušu; okrem Boha nik nevie o Tvojom utrpení. Tvoja duša sa neláme, ale je pevná, lebo je s Ježišom. Sladká Matka, spoj moju dušu s Ježišom, lebo len tak vydržím všetky skúšky a prekonám nástrahy a iba v spojení s Ježišom moje obety budú milé Bohu. Najsladšia Matka, poučaj ma o vnútornom živote, aby ma meč utrpenia nezlomil. Ó, čistá Panna, vlej do môjho srdca odvahu a chráň ho. /D.,s.331,č.915/ /v dni obetovania - 2. februára/

Modlitba za Božiu múdrosť

Ježišu, daj mi rozum, veľký rozum /osvietený vierou/, jedine nato, aby som Ťa lepšie poznala, lebo čím Ťa lepšie spoznám, tým Ťa horúcejšie budem milovať. Ježišu, prosím o mocný rozum vo veciach Božích a vyšších. Ježišu, daj mi veľký rozum, ktorým budem vedieť rozpoznávať Tvoju Božskú podstatu a Tvoj vnútorný život a život Svätej Trojice. Uschopni môj um svojou zvláštnou milosťou. Hoci viem o uschopnení skrze milosť, ktorú mi dáva Svätá Cirkev, ktorá je veľkou pokladnicou milostí, ktoré Ty, Pane, udeľuješ na naše prosby a ak sa Ti moja prosba nepáči, tak Ťa prosím, nedávaj mi úmysel na takú modlitbu. /D.,s.480,č.1474/

Modlitba o milosť plnenia milosrdenstva k bližným.

Koľkokrát moja hruď vydýchne, koľkokrát moje srdce uderí, koľkokrát mi krv zapulzuje, toľko tisíckrát túžim zvelebiť Tvoje milosrdenstvo, ó, Najsvätejšia Trojica.

Túžim sa celá premeniť na Tvoje milosrdenstvo a byť živým obrazom Teba, ó, Pane. Nech najkrajšia vlastnosť Boha, t.j. Jeho nesmierne milosrdenstvo prejde skrz moje srdce a dušu do blížnych.

Dopomôž mi k tomu, ó, Pane, aby moje oči boli milosrdné, aby nikdy nepodozrievali a nesúdili podľa vonkajšieho vzhľadu, ale aby som videla to, čo je pekné v dušiach blížnych a prichádzala som k nim s pomocou. Dopomôž mi, Pane, aby môj sluch bol milosrdný, aby som sa skláňala k potrebám blížnych, aby moje oči neboli ľahostajné k bôľom a stenaniam blížnych.

Dopomôž mi, Pane, aby môj jazyk bol milosrdný, aby som nikdy nehovorila škodlivo o blížných, ale aby som pre každého mala slovo potechy a odpustenia.

Dopomôž mi, Pane, aby moje ruky boli milosrdné a plné dobrých skutkov, aby som len dobre robila bližným a aby som na seba prijímala ťažšie a namáhavejšie práce.

Dopomôž mi, Pane, aby moje nohy boli milosrdné, aby sa vždy ponáhľali s pomocou k bližnému, opanujúc vlastné súženie a únavu. Moje opravdivé odpočinutie nech je v službe bližným.

Dopomôž mi, Pane, aby moje srdce bolo milosrdné a aby som cítila so všetkými utrpeniami bližných. Nikomu nech neodopriem svoje srdce. Stýkať sa budem úprimne dokoľka aj s tými, o ktorých viem, že budú zneužívať moju dobrotu a sama sa ukryjem v Najmilosrdnejšom Srdci Ježišovom. O vlastných utrpeniach budem mlčať. Nech spo inie Tvoje milosrdenstvo vo mne, ó, Pane môj.

Sám mi kážeš cvičiť sa v troch stupňoch milosrdenstva; prvý: čin milosrdenstva - nech bude akéhokoľvek druhu; druhý: slovo milosrdenstva - ak nebudem môcť skutkom, pomôžem aspoň slovom; tretí: modlitba. Ak nebudem môcť preukázať milosrdenstvo ani slovom ani skutkom, vždy sa môžem modliť. Modlitbou pomôžem i tam, kde nemôžem pomôcť fyzicky.

Ó, Ježišu môj, premeň ma na svoj obraz, lebo Ty môžeš všetko.
/Denník, s.83-84, č.163/

Zvelebenie milosrdenstva Božieho sestrou Faustínou.

Láska Božia je kvetom a milosrdenstvo ovocím. Nech duša pochybujúca číta závery milosrdenstva Božieho a stane sa dúfajúcou.

Milosrdenstvo Božie, prýštiace z lona Otca, dúfam v Teba.

Milosrdenstvo Božie, najkrajšia vlastnosť Boha, dúfam v Teba.

Milosrdenstvo Božie, tajomstvo nepochopiteľné, dúfam v Teba.

Milosrdenstvo Božie, žriedlo prýštiace z tajomstva Najsvätejšej

- Trojice, dúfam v Teba.

Milosrdenstvo Božie, nezmerateľné nijakými mierami ľudskými ani anjelskými, dúfam v Teba,

Milosrdenstvo Božie, z ktorého prýšti všetok život a šťastie, dúfam v Teba,

Milosrdenstvo Božie, väčšie od nebies, dúfam v Teba.

Milosrdenstvo Božie, žriedlo zázrakov a divov, dúfam v Teba

Milosrdenstvo Božie, zahrňajúce celý svet, dúfam v Teba.

Milosrdenstvo Božie, zostupujúce na svet v osobe vteleného Slova, dúfam v Teba.

Milosrdenstvo Božie, ktoré sa vylialo z otvorenej rany Srdca Ježišovho, dúfam v Teba

Milosrdenstvo Božie, obsiahnuté v Srdci Ježišovom pre nás všetkých a najmä pre hriešnikov, dúfam v Teba

Milosrdenstvo Božie, nekonečné v ustanovení Svätej Hostie, dúfam v Teba.

Milosrdenstvo Božie, v ustanovení Svätej Cirkvi, dúfam v Teba

Milosrdenstvo Božie, vo sviatosti svätého krstu, dúfam v Teba

Milosrdenstvo Božie, v našom ospravedlnení skrz Ježiša Krista, dúfam v Teba.

Milosrdenstvo Božie, sprevádzajúce nás cez celý náš život, dúfam v Teba.

Milosrdenstvo Božie, objímajúce nás zvlášť v hodine smrti, dúfam v Teba.

Milosrdenstvo Božie, dávajúce nám večný život, dúfam v Teba.

Milosrdenstvo Božie, prítomné v každej chvíli nášho života, dúfam v Teba.

Milosrdenstvo Božie, chrániace nás pred ohňom pekelným, dúfam v Teba.

Milosrdenstvo Božie, v navrátení zatvrdilých hriešnikov, dúfam v Teba.

Milosrdenstvo Božie, prekvapenie pre anjelov a nepochopiteľné pre svätých, dúfam v Teba.

Milosrdenstvo Božie, nekonečné vo všetkých tajomstvách Božích, dúfam v Teba.

Milosrdenstvo Božie, dvíhajúce nás z každej biedy, dúfam v Teba.

Milosrdenstvo Božie, zdroj nášho šťastia a radosti, dúfam v Teba.

Milosrdenstvo Božie, ktoré nás povoláva z ničoty do bytia, dúfam v Teba.

Milosrdenstvo Božie, zahrňujúce všetky diela jeho rúk, dúfam v Teba.

Milosrdenstvo Božie, korunujúce všetko, čo je a čo ešte bude, dúfam v Teba.

Milosrdenstvo Božie, v ktorom sme všetci ponorení, dúfam v Teba.

Milosrdenstvo Božie, sladké upokojenie pre utrápené srdcia, dúfam v Teba.

Milosrdenstvo Božie, jediná nádej zúfalých srdc, dúfam v Teba.

Milosrdenstvo Božie, odpočinok a pokoj srdc uprostred strachu, dúfam v Teba.

Milosrdenstvo Božie, radosť a nadšenie svätých duší, dúfam v Teba.

Milosrdenstvo Božie, budiace vieru popri nádeji, dúfam v Teba.

Ó, Večný Bože, v ktorom je nekonečné milosrdenstvo a poklad zmilovania nekonečný, hľad na nás milostivo a rozmnož v nás svoje milosrdenstvo, aby sme vo chvíľach ťažkostí nezúfali ani neupadali

na duchu, ale s veľkou nádejou poddali sa Tvojej svätej vôli, ktorá je láskou a milosrdenstvom.

Ó, nepochopiteľné a nekonečné Božie milosrdenstvo, kto Ťa je hodný velebiť a oslavovať, najkrajšia vlastnosť Boha Všemohúceho, Ty si sladká nádej pre človeka hriešneho. Do jedného hymnu spájajú sa hviezdy, zem i more, vďačne oslavujúc milosrdenstvo Božie.
/Denník, s.343,344,č.949-951/

Modlitba za hriešnikov

Ježišu, večná Pravda, život náš, prosím úpenlivo Tvoje milosrdenstvo pre biednych hriešnikov. Najsladšie Srdce Pána môjho, plné lútosti a nekonečného milosrdenstva, prosím Ťa za biednych hriešnikov. Ó, Najsvätejšie Srdce, Ty žriedlo milosrdenstva, z ktorého prýštia pramene milostí pre celé ľudské pokolenie, prosím Ťa o svetlo pre biednych hriešnikov. Ó, Ježišu, spomeň si na svoje trpké utrpenie a nedopušť, aby hynuli duše vykúpené Tvojou tak drahocennou a najsvätejšou krvou. Ó, Ježišu, kedykoľvek uvažujem o veľkej cene Tvojej krvi, teším sa z jej veľkosti, lebo jedna kvapka vystačila by pre všetkých hriešnikov. Hoci hriech je priepasťou zla a nevďačnosti, jednak cena daná za nás je neporovnateľná; preto nech každá duša dúfa v umučenie Pánove a nech má nádej v jeho milosrdenstvo. Boh nikomu neodopiera svoje milosrdenstvo. Nebo a zem sa môže zmeniť, ale Božie milosrdenstvo sa nevyčerpá. Ó, aká radosť sa zapáli v mojom srdci, keď vidím tú Tvoju nepochopiteľnú dobrotu, ó, Ježišu môj. Túžim priviesť všetkých hriešnikov na Tvoje cesty, aby naveky oslavovali Tvoje milosrdenstvo. /D.,s.34,č.72/

Modlitba za šťastnú smrť

Ó, milosrdný Ježišu, rozpätý na kríži, spomeň si na hodinu našej smrti. Ó, najmilosrdnejšie Srdce Ježišovo, prebodnuté kopiou, ukry ma v hodinu mojej smrti. Ó, Krv a Voda, ktorá si vytryskla zo Srdca Ježišovho ako zdroj nekonečného milosrdenstva pre mňa /obmy ma z mojich hriechov a previnení/ ...dokonávajúci Ježišu, rukojemník milosrdenstva, zadrž hnev Boží v hodine mojej smrti./D.,s.299,č.813/

Ó, Ježišu, nech posledné dni môjho vyhnanstva budú celkom podľa Tvojej svätej vôle. Spájam svoje utrpenie, horkosť i samo dokonávanie s Tvojím svätým utrpením a obetujem sa za celý svet, aby som vyprosila hojnosť Božieho milosrdenstva pre duše a najmä pre duše... /hriešnikov/. Pevne dúfam a odovzdávam sa celkom do Tvojej svätej vôle, ktorá je milosrdenstvom samým. Tvoje milosrdenstvo mi bude všetkým v poslednej hodine. /D.,s.517,č.1574/

Modlitba v utrpení

Ó, živ Hostia, podrž ma v tomto vyhnaní, aby som mohla ísť verne cestami Spasiteľa. Neprosím Ťa, Pane, aby si ma zbavil kríža, ale prosím, aby si mi dal silu vytrvať v ňom. Túžim byť rozpätá na kríži tak, ako si bol Ty. Túžim po všetkých mukách a bolestich, ktoré si ty vytrpel, túžim vypiť kalich horkosti do dna. /D., s. 483, č. 1484/

Modlitba o milosť Božiu

Najsladší Ježišu, rozpál moju lásku k tebe a premeň ma na svoj obraz, premeň ma, aby Ti boli moje činy milé; nech to spôsobí moc svätého prijímania, ktoré denne prijímam. /D., s. 436, č. 1289/

Modlitba k vďakovčeniu

Ó, Ježišu, večný Bože, ďakujem Ti za nespočetné milosti a za Tvoju dobrotivosť. Nech je každý úder môjho srdca novou piesňou vďakovčinenia Tebe, Bože. Každá kvapka mojej krvi nech pulzuje pre Teba, Pane, moja duša, to je jedna pieseň velebenia Tvojho milosrdenstva. Milujem Ťa, Bože, pre Teba samého. /D., s. 587, č. 1794/

Pobožnosť k milosrdenstvu Božiemu

"Povedz ubolenému ľudstvu, aby sa privilulo k môjmu ubolenému Srdcu a ja ich naplním pokojom". /D., s. 375, č. 1094/

"Ľudstvo nenájde pokoj, pokiaľ sa s nádejou nevráti k môjmu milosrdenstvu." /D., s. 128, č. 300/

Uvedené slová Pána Ježiša, ktoré povedal v tridsiatych rokoch nášho storočia sestre Faustíne Kowalskej obracajú pozornosť na základne túžby každého človeka a ukazujú skutočnú príčinu hlbokého nepokoja tak mnohých ľudských duší.

Táto mladá osoba bola len málo známa vo svojom vlastnom pôsobisku. O desať rokov po jej smrži sa jej meno a fotografie rozbehli po celom svete, niekoľko rokov pred smrťou sestra Faustína napísala: "Ó, duše pochybujúce, odchýlim vám príkrovy neba, aby vás presvedčili o добрote Boha, aby už viaz nezraňovali nedôverou najsladšie Srdce Ježišovo. Boh je láska a milosrdenstvo."

/D., s. 123, 4. 281/

Tak sa zapáčilo Bohu Najvyššiemu prostredníctvom reholnej sestry, vždy rozhodnutej spolupracovať s Jeho vôľou a láskou, dať svetú nové formy pobožnosti k Bohu ako milosrdnému, aj keď táto

pobožnosť oddávna jestvovala v Cirkvi, lenže akoby uspatá.

Apoštolka Božieho milosrdenstva

Sestra Faustína /reholné meno/, vlastným menom Helena Kowalska, sa narodila v Poľsku v dedine Glogowiec neďaleko Lodže. Bola tretím z desiatich detí. V dvadsiatom roku svojho života vstúpila do Spoločnosti sestier Matky Božieho milosrdenstva. Sestry tejto spoločnosti sa zaoberali najmä prácou s tými dievčatami, ktorých morálny a materiálny život bol najviac ohrozený. Na odporúčanie svojho spovedníka začala sestra Faustína písať denník pod názvom "Milosrdenstvo Božie v mojej duši". Je to podrobný popis vnútorných zjavení a zvláštnych duchovných skúseností, ktorý nám odhaľuje spôsob, akým ju Pán Ježiš poveril zvláštnou misiou: oboznamovať svet s posolstvom a novými formami pobožnosti k Božiemu milosrdenstvu.

Sestra Faustína zomrela na ochorenie pľúc v roku 1938 vo veku 33 rokov. Pred smrťou predpovedala začiatok 2. svetovej vojny i rozsah jej ukrutností.

OSPRAVEDLNENÍ SKRZE VIERU

/Skrátená homília z liturgických obradov veľkého
piatku v Ríme/

Ježiš objasňujúc svoju smrť na kríži povedal: "Ako Mojžiš vyzdvihol hada na púšti, tak musí byť vyzdvihnutý a Syn človeka, aby nik, čo uverí v Neho, nezahynul, ale mal život večný".
/Jn, 3, 14-15/

Uveriť, to je naša veľká úloha na veľký Piatok pred Ježišom ukrižovaným. On bol vyzdvihnutý na kríž a zostáva tam ako tajomstvo až do konca sveta, aby ľudstvo uverilo, hoci On už vstal z mŕtvych.

V čo musíme uveriť?

Sv. Pavol v liste Rimanom píše: "Teraz sa však zjavila op spravodlivosť Božia nezávisle od Zákona... Táto spravodlivosť Božia určuje vieru v Ježiša Krista pre všetkých bez rozdielu, ktorí veria v Neho. Všetci bez rozdielu zhrešili a nemajú slá-Božej" /3, 21-23/. Všetci bez rozdielu zhrešili, všetci, jediný rozdiel je v tom, že niektorí o tom vedia, iní si to nevšímajú alebo zabudli. Všetci sme zhrešili, ale boli sme "ospravedlnení zadarmo jeho milosťou vykúpením v Kristu Ježišovi. Tohto Boh ustanovil ako zmiernu obeť, na ktorej sme účastní vierou v Jeho Krv..." /Rim 3, 24-25/. Musíme teda uveriť, že v Ježišovi Kristovi nám dáva Boh možnosť ospravedlnenia skrze vieru, aby sme boli ospravedlnení, aby sa nám odpustili hriechy, aby sme sa mohli stať novým stvorením. Takýto je význam Božej spravodlivosti. Boh totiž vykonáva svoju spravodlivosť voči hriechu cez milosrdenstvo.

Na stranu nového stvorenia sa dostávame vierou. "Obráťte sa a verte evanjeliu" - hlásal Ježiš na počiatku verejného vystúpenia. Obráťte sa, to značí uverte, uveriac obráťte sa a vojdíte do Kráľovstva, ktoré je uprostred vás. To isté ohlasujú neskôr apoštoli o Kráľovstve, ktoré už definitívne prišlo v Ježišovi Kristovi - ukrižovanom a z mŕtvych vstalom. Prvým a základným obrátením je sam^a viera. Vstupnou bránou do Kráľovstva je viera. Keby bolo stanovené, že bránou do Kráľovstva je nevinnosť, že bránou je dôkladné zachovávanie alebo taká či iná čnosť, mohli by sme povedať: To nie je pre mňa, ja nie som nevinný, nemám tú či inú čnosť. Nám však bolo povedané, že bránou do Kráľovstva je viera, treba uveriť.

A táto podmienka nie je pre teba nemožná, ani nie je ďaleko od teba, nie je niekde za morom, ale blízko teba je slovo, slovo viery, je v твоjich ústach a v tvojom srdci. "Ak teda ústami vyznávaš Pána Ježiša a veríš v srdci, že ho Boh vzkriesil z mŕtvych, budeš spasený". /Rim 10, 9/.

Je však veľa druhov viery. Je viera ako súhlas k pravdám, viera ako prejav dôvery, viera, viera ako zverenie sa. O aký druh viery ide v našom prípade? Ide o zvláštny druh viery, ide o vieru, "privlastnenia si". Tak to píše sv. Pavol Korintčanom: "Kristus sa podľa vôle Boha stal našou múdrosťou a spravodlivosťou, posvätením a vykúpením" /Kor 1, 30/. To všetko je naše. Jeho dielo na kríži je naše, jeho láska k Otcovi je moja, sama jeho smrť je naša, patrí nám, je naším najväčším pokladom. Pri našom odpustení, ktoré nemôže zablodiť žiaden, ani náš najväčší hriech.

Často sa zabúda a nemyslí sa na veci najjednoduchšie. Toto je najjednoduchšia vec v Novom Zákone, ale akou cestou treba ísť a čo urobiť, kým sa k tomu dospeje a toto človek objaví. Zvyčajne sa tento objav neurobí na začiatku, ale na konci vlastného duchovného života. V podstate sa jedná o náš súhlas Bohu, treba jednoducho povedať Bohu "áno".

Boh stvoril človeka ako slobodnú bytosť, aby mohol človek slobodne prijať od Neho život a milosť. Má prijať seba samého ako stvorenie obdarované Bohom. Boh čakal iba na ten súhlas, čakal to, "áno", ale namiesto toho počul "nie", nebudem slúžiť. Až po terajší čas je svet naplnený tým voláním "nie".

Boh však dáva teraz človeku druhú možnosť, druhé stvorenie ako nový začiatok. Ukazuje mu svojho Syna Ježiša na kríži ako zmiernu obeť a pýta sa: Chceš žiť v jeho milosti, v ňom samom? Uveriť znamená odpovedať: "áno chcem" a tak sa stať novým stvorením, pretvoreným v Ježišovi Kristovi.

Jeden staroveký pisateľ podáva: Predstav si, že na štadióne sa odohral boj. Istý obetavý muž postavil sa proti tyranovi a po ťažkom urputnom boji nad ním zvíťazil. Ty si nebojoval, nenamáhal si sa a netržil si rany, ale keď z hľadiska štadióna obdivuješ tohto obetavého muža, keď sa tešíš z jeho víťazstva keď mu pripravuješ vavrínový veniec víťazstva, keď povzbudzuješ

okoloostajacich k osláve tohto muža, keď s úctou klakaš pred víťazom a bozkávaš ho na čelo - a predsa toto všetko robíme v tej liturgii Veľkého Piatku - slovom, keď tak si uchvatený týmto víťazstvom, že ho považuješ aj za svoje, vtedy zaiste budeš mať účasť na odmene víťaza. Ale je tu ešte čosi viac. Predstav si že víťaz nechce odmenu, ktorá mu patrí, ale chce a túži len po tom, aby jeho obdivovateľ bol odmenený a za svoju odmenu po veľkej bitke považuje to, aby mohol dať vavrínový veniec na hlavu priateľa. Či nemôže tento priateľ počítat s tým, že dostane veniec i keď sám nezviedol boj?

Taká istá je situácia medzi nami a Ježišom Kristom. Hoci sme nebojovali a nezapotili sa /nemali sme ešte zásluh/, predsa skrze vieru obdivujeme Kristov boj, oslavujeme jeho víťazstvo a preukazujeme mu nekonečnú lásku a tým jeho rany a smrť berieme za svoje. V Starom Zákone, v 2. Knihe Kronik sú uvedené tieto slová, ktoré Duch vmukol prorokovi pred rozhodujúcou bitkou národa: "Nie vašou úlohou bude bojovať. Postavte sa pevne a dívajte sa na pomoc, ktorú vám poskytne Pán". Tieto slová sa v plnom zmysle naplnili, v tej najväčšej bitke ľudských dejín, v bitke Ježiša Krista s kniežatom tohto sveta.

Vierou žneme tam, kde sme nesiali. My sme nebojovali a predsa to my dostávame odmenu. Túto neuveriteľnú možnosť daruje Boh človekovi v Ježišovi Kristovi. Ona jediná si zasluhuje plnú pozornosť človeka, lebo ponúka to, čo trvá naveky a robí nás bohatými cez celú večnosť.

Sv. Pavol píše: "teraz sa však zjavila spravodlivosť Božia. Toto "teraz" značí hodinu, keď Kristus umrel na Kríži, značí tiež sviatosťnú prítomnosť pri našom krste, keď sme boli obmytí, posvätení a ospravedlnení, ale to "teraz" značí prítomnú chvíľu nášho života, tú hodinu, ktorú teraz žijeme. Je teda čosi, čo treba urobiť teraz, neodkladne, čosi čo musím urobiť osobne ja a nikto iný za mňa, čosi, bez čoho je všetko ostatné v živote akoby v prázdnote zavesené. Ospravedlnenie z viery je počiatok nadprirodzeného života. Nie je však počiatkom, ktorý býva hneď nahradený inými udalosťami a starosťami, je to počiatok vždy aktuálny, ktorý treba neustále spriťomňovať, ako každý počiatok, z ktorého sa rodí život.

Vážený pán V. Doležal,

článok, ktorý ste uverejnili v Rudom práve 9. X. 1987 pod názvom "Zbožné priania a reality". čítali aj tisíce veriacich občanov. Z mnohých vecí, ktoré ste v ňom riešili, niektoré zaujali spolu s inými i mňa. Dotknom sa troch. - Prvá sa týka MUDr. S. Krčméryho. Druhá tvrdenia, že u nás sú vzťahy medzi cirkvami a štátom nekonfliktné, stabilné a priaznivé a že u nás nik nemá právo brániť veriacemu v uskutočňovaní jeho viery. Tretou vecou je tvrdenie, že problémy okolo veriacich a cirkvi u nás si ľudia doma a najmä v cudzine iba vymýšľajú, a že to robia i určité kruhy vo Vatikáne, ktorý podľa článku neprejavuje dost' dobrej vôle pri riešení sporných alebo otvorených otázok, zatiaľ čo naše úrady túto dobrú vôľu oddávna prejavujú.

Začneme otázkou MUDr. S. Krčméryho. Neuviedli ste ho menom, ale presne ste ho označili - ako jediného veriaceho laika v ČSSR a na Slovensku, ktorého pápež Ján Pavol II. pozval na Biskupskú synodu do Ríma roku 1987. Upreli ste mu v článku občiansku bezúhonnosť, osobné kvality a namietli ste, že nezastáva nijaký duchovný úrad. Tieto tvrdenia udivili veriacich na celom Slovensku, ktorí vedľa ničoho o Synode a poznajú MUDr. S. Krčméryho. Zrejme udivili i Synodu, jej Sekretára a jej členov. Cez spravodajské agentúry udivili i svet. Na Synode sa totiž tento raz zúčastnili práve i laici a medzi 60-mi, ktorých z celého sveta pozval osobno pápež Ján Pavol II. ako auditorov, bol aj Slovák MUDr. Krčméry. Tí, ktorí ho poznajú, vedľa, že je to muž, ktorý vynikal ako odborník lekár, že je čestný ako človek a že ako veriaci katolík svojou obetavosťou, nezištnosťou a oddanosťou Cirkvi si získal obdiv a úctu. Vy ste mu v článku upreli občiansku bezúhonnosť a odôvodnili ste to tým, že "bol právoplatne odsúdený vojenským súdom na 14 rokov väzenia za zradu svojej vlasti". - Áno, bol odsúdený. Ale absolútna väčšina veriacich a možno i neveriacich, ktorí poznajú jeho prípad a poznajú aj päťdesiate roky tzv. deformácií, sú presvedčení, že bol asi tak právoplatne v tom čase odsúdený ako terajší náš prezident, či básnik L. Novomeský a ako právoplatne bol v tom čase Fr. Vl. Clementis popravený.

Okrem toho nemá už dnes MUDr. S. Krčméry dávno nijaký záznam v registri trestov a jeho odsúdenie by sa mu preto i z tohto dôvodu nemalo najmä hanlivo verejne pripomínať.

Na Synodu do Ríma bol však pozvaný i slovenský gréckokatolícky Ordinár Mons. J. Hirka z Prešova, o čom ste vo svojom článku pomlčali. Aj jemu úrady odmietli dovoľenie vycestovať. Nevedno, ako by ste boli aj toto druhé zamietnutie odôvodnili. Ne stalo sa to, že z celého sveta neprišli na Synodu do Ríma len dvaja delegáti z ČSSR a jeden z Laosu... Ak si to zahraničná tlač všimla, ak si to všimli i vo Vatikáne a kardináli, biskupi a vynikajúci veriaci laici z celého sveta na Synode, sotva im to možno zazlievať. Ako sa verejnosť dozvedela, prázdne kreslá našich nezúčastnených delegátov to denne cez celý mesiac pripomínali účastníkom Synody i oznamovacím prostriedkom celého sveta. A trápny čin zamietnutia vošiel do dejín.

Prejdem k druhej otázke - o tom, že u nás "vzťahy medzi cirkvami a štátom sú nekonfliktné, stabilné a priaznivé", že u nás sú plne rešpektované práva veriacich a že len nepriatelia vyslovujú zbožné želania, akoby tu boli nejaké problémy. Do tohto okruhu nevidiacich podľa článku zrejme nejako patrí aj Vatikán. Hoci chcem len letmo naznačiť, aká je v tejto veci u nás skutočná situácia, táto časť bude obširnejšia. Ale vyslovím v nej pravdu, ktorá jediná nás môže oslobodiť a ak nás privedie k náprave, môže nám získať úctu sveta.

Od roku 1948 nemohla u nás na Slovensku vyjsť ani jediná kniha s pozitívnou náboženskou problematikou - ani filozofická, ani teologická, ani všeobecne kultúrna, ani s pohľadom na dejiny Cirkvi, či na život jej svätcov. Do začiatku tohto roku vyšlo len sv. Písmo /1968/, nejaké katechizmy a tzv. Jednotný spevník. To je všetko za 40 rokov života slovenského národa, ktorého absolútnu väčšinu podľa úradných štatistík tvoria ešte i dnes veriaci občania. To nemá asi obdobu nielen nikde inde v Európe, ale dnes pravdepodobne ani u národov Afriky čo len s časťou katolíckych občanov.

Bez obdoby u iných národov Európy je u nás aj postoj úradov a súdov k veriacim. U nás sú mladí ľudia vyšetřovaní políciou za to, že boli na výlete a na chate si čítali

li sv. Písmo, spievali náboženské piesne, alebo že si urobili v kostole tzv. bohoslužba slova - stalo sa v Bratislave, na Kysuciach, na Orave a na iných miestach. Mali pri vyšetrovaní podrobne vypovedať, kto ich tam volal, kto stretnutie organizoval, komu patrila chata, alebo hudobné nástroje. Samozrejme, že vypovedať odmietli. Ale mnohí mali a majú z toho veľké nepríjemnosti v škole či u zamestnávateľov, kam sa to s nedobрым úmyslom hlásilo.

I postoj súdov je u nás ojedinelý. Okresný súd v Poprade odsúdil v apríli 1987 kňaza Javorského za to, že "v rodinnom dome...vykonal omšu...čím spáchal trestný čin...porušil ustanovenie zákona o hospodárskom zabezpečení cirkvi"... - Predsedom senátu bol JUDr. Ľ. Barabáš, sudcami z ľudu L. Racina a A. Otčenášová. Za odslúženie jedinej sv. omše bol katolícky kňaz na Slovensku odsúdený na osem mesiacov do väzenia... To má sotva niekde inde na svete obdobu. - Podobným spôsobom bol roku 1987 odsúdený v Liptovskom Mikuláši 80-ročný vážny kňaz, dlhoročný profesor teológie za to, že po odchode z pastorácie vyspovedal bez štátneho súhlasu nejakých veriacich v kostole.

Problémov je však omnoho viac. Hoci nemáme na Slovensku ani jedinú doma vydanú náboženskú knihu, na colnici berú všetky knihy, vrátane sv. Písma, ktoré si veriaci prinášajú z cudziny. Roku 1986 boli v Bratislave odsúdení do väzenia mladí veriaci - vysokoškoláci a robotníci - za to, že priniesli z poľských hraníc náboženské knihy a obrázky. Študentov vyhodili zo školy. V Poprade bol r. 1986 trestne stíhaný veriaci muž za to, že vysvetľoval deťom v rodine príbuzných katechizmus. V tom istom roku bola vykonaná násilná domová prehliadka u mladej veriacej ženy v Kežmarku, a to za neprítomnosti majiteľky. Bez konkrétnych dôkazov jej súd v Poprade a v Košiciach potom oznámil zhabanie všetkých kníh a náboženských predmetov, pretože sa vraj používali na trestnú činnosť, i keď páchatel-kňaz vraj nebol zistený.

Mohol by som vo výpočte týchto prehmatov pokračovať - je ich veľmi mnoho. Je možné, že o tom najzodpovednejší činitelia u nás nevedia a že nižšie orgány porušujú náboženskú slobodu svojvoľne. To by však svedčilo o veľkom právnom neporiadku. - Veriacich u nás

však roztrpčuje hlavne to, že tieto prehmaty proti náboženskej slobode sú príliš mnohé, že sú sústavné, ba že tvoria ohnivá veľmi dlhej reťaze, ktorá siaha takmer neprerušene desiat, dvadsať, tridsať, ba štyridsať rokov do minulosti. Keď si veriaci toto uvedomujú, je im nielen veľmi trpké, ale ich to aj rozhorčuje. Ale až vtedy chápú, aká je náboženská situácia u nás, i keď nechápú, čo niektorí činitelia, možno nemnohí, zodpovední za tento stav, po celé roky na škodu veriacich a Cirkvi, ale určite i na škodu štátu sledujú. - Ak máte trpezlivosť a chcete poznať pravdu, aspoňletmo naznačím niečo z dejín tejto dlhej reťaze krívd posledných desaťročí...

Obdobie päťdesiatych rokov bolo u nás nazvané aj úradne obdobím mnohých tzv. deformácií. Pre veriacich a pre Cirkev bolo toto obdobie zvlášť nespravodlivé. Už na jar roku 1948 bolo zastavených viac než tridsať dovtedajších katolíckych časopisov, boli zrušené všetky katolícke vydavateľstvá a spolky - katolíckych žien, mužov a mládeže. Boli zrušené všetky katolícke školy - základné, gymnáziá i učiteľské ústavy. Zrušená bola Ústredná katolícka kancelária, ktorá vo svojich sekciách združovala odborníkov pre stavby kostolov, pre rozvoj umenia, literatúry, katechézy, atď. Roku 1949 sa podnikol pokus založiť štátnu "Katolícku akciu". Pokus stroskotal, keď Rím vyslovil nad jeho zakladateľmi exkomunikáciu a keď biskupi v pastierskom liste z júna 1949 označili a odsúdili túto akciu ako "schizmatickú". Keďže útokov na Cirkev a veriacich bolo vtedy už príliš mnoho, biskupi v tomto liste použili prvý raz slovo "prenasledovanie"... Mnohí kňazi sa za prečítanie tohto listu svojich biskupov dostali do väzenia. Nastalo prepúšťanie veriacich zo škôl a z úradov.

Biskupi, ktorí plnili svoju záväznú povinnosť voči Cirkvi i voči veriacim, pocítili ihneď tvrdé následky - boli im dosadení tzv. štátni "zmocnenci", ktorí začali kontrolovať celú činnosť ich Ordinariátov, počnúc od návštev, pošty, až po riadenie diecéz. Toto všetko sa týkalo aj biskupov, kňazov a veriacich v Čechách a Morave. V októbri roku 1949 boli potom vynesené nové zákony o Cirkvi a bol zriadený tzv. "Štátny úrad pre veci cirkevné". V našich krajinách bolo tým zriadené to, čo

bolo známe kedysi len z cárskoho Ruska - úplná kontrola Cirkvi a jej činnosti štátom. - Tzv. štátni tajomníci začali usmerňovať celý život našej Cirkvi. Rozdiel bol v tom, že u nás boli všetci už z povolania ateisti. Každý kňaz potreboval pre pôsobenie od nich tzv. štátny súhlas. Mohli mu ho kedykoľvek však odňať, a to bez ohľadu na pracovno-právne predpisy. Tento stav trvá dodnes. Tajomníci zasahujú takmer do celej činnosti Cirkvi - zasahujú do stanovenia miesta a času bohoslužieb, miesta a dátumu birmoviek a zúčastňujú sa dokonca i na mesačných duchovných obnovách kňazov. Cez ich ruky museli ísť dokonca texty pastierskych listov, pod ich vplyvom boli vynechané v istých rokoch z bohoslužobných kníh výrazy žalmov o "bezbožných" a zmienky evanjelií o prenasledovaných z blahoslavenstiev. Kardináli Dr. F. König z Viedne, Bengsch z Berlína a K. Wojtyła z Krakova nemohli koncelebrovať omšu pri pohrebe kardinála Trochtu, lebo nedostali povolenie od štátneho úradu pre cirkevné veci... - Toto nemá obdobu nikde inde na svete a veľmi to škodilo dobrému menu nášho štátu všade za hranicami...

Ale to nie sú ešte ani zďaleka všetky krivdy, ktoré u nás zasiahli Cirkev a veriacich. Roku 1950 v noci z 13. na 14. apríla sa u nás stala neslýchaná a ojedinelá vec v celých našich 1.100-ročných dejinách - milície a policajné jednotky prepačili po polnoci naraz v celej republike všetky mužské kláštory, počtom viac než dvesto a mnohé z nich so stáročnou históriou, a rehoľníkov násilím odvliekli do tzv. koncentračných kláštorov. V auguste toho istého roku potom zlikvidovali podobným spôsobom stovky kláštorov rehoľných sestier. Asi 13.000 ich bolo rozmiestnených na rozličné štátne poľnohospodárske majetky a do tovární. Kňazi, rehoľní bratia a rehoľné sestry, mnohí s viacnásobným vysokoškolským vzdelaním profesorov a s doktorátmi rozličných vied, museli po dlhé roky opatrovať ošípané, pracovať na poliach, alebo pracovať v lesoch ako drevorubači v lete i v zime - na Českomoravskej vysočine.

V tom istom roku 1950 sa stala u nás ďalšia neslýchaná vec - naša gréckokatolícka cirkev bola prehlásená za zrušenú a 320.000 jej veriacich s 330 kňazmi boli násilne pripojení k pravoslávniu. Biskup Gojdič so svätia-

cim biskupom Hapkom boli uväznení a s nimi mnohí ich kňazi, ktorí takmer do jedného odmietli prijať spáchané násilie. Rediny kňazov zostali bez živobytia a bez prístrešia.

V júli roku 1950 sme boli svedkami ďalšieho úderu proti Cirkvi - boli zrušené všetky diecézne semináre a vysoké teologické školy. Zostala jediná fakulta v Bratislave a počet bohoslovcov sa znížil na 10-15 %. - Toto všetko bolo sprevádzané zatváraním kňazov a biskupov. V Prahe sa konal veľký proces s rehoľnými predstaviteľmi, ktorí boli s biskupom Zelom z Olomouca odsúdení na dlhé roky do väzenia. Uprostred roku 1950 boli uväznení biskupi Vojtaššák, Buzalka a Barnáš a s nimi ďalší mnohí kňazi. V januári 1951 sa konal s prvými dvoma a biskupom Gojdičom súd s veľkou publicitou - dvaja z nich dostali doživotný žalár, 70-ročný veľký biskup Vojtaššák dostal 24 rokov väzenia. - Toto všetko sa dialo v období, keď podľa úradných štatistík bolo na Slovensku 95 % občanov, ktorí sa hlásili ako veriaci.

V tom istom období sa robili procesy aj s katolíckymi laikmi - lekármi, umelcami, profesormi, a to rovnako na Slovensku ako i v Čechách a na Morave. Medzi odsúdenými bol v tom čase aj MUDr. S. Krčméry. V tom istom čase sa však konali i veľké procesy s tzv. "buržoáznymi nacionalistami", medzi ktorými bol na dlhé roky väzenia odsúdený i Dr. Gustáv Husák, L. Novomeský i L. Holdoš, ktorý krátko predtým sám zlikvidoval kláštory i grécko-katolícku Cirkev. Medzi súdenými bol i minister zahraničia Dr. V. Clementis, ktorý bol popravený.

Súdne procesy s kňazmi, rehoľníkmi i laikmi sa potom konali takmer nepretržite celých desať rokov. Tak roku 1955 boli súdení dvanásť jezuiti na čele s provinciálnym predstaviteľom a dostali tresty väzenia každý na viac než desať rokov. Hoci sa roku 1960 vrátili z premochných odsúdených desiatky na slobodu, na jeseň roku 1950 som sa stretol vo väznici Valdice v severných Čechách ešte asi s 200 kňazmi, piatimi biskupmi a s viacerými laikmi, najmä však so staručkým veľkým biskupom Vojtaššákom, ktorý bol vtedy vo väzení už desať rokov.

Toto všetko sa dialo za rečí a článkov v novinách o úplnej náboženskej slobode, ktorú vraj len zlomyselní a nepriatelia nechcú vidieť. Uprostred týchto tvrdení

o slobode nastalo roku 1960 nové zatváranie kňazov a reholníkov v rámci tzv. "kultúrnej revolúcie", ktorou chcel vtedajší prezident A. Novotný doriešiť najmä náboženskú otázku - mladá generácia mala prestať veriť v Boha, mala odmietnuť Cirkev a mala byť vychovávaná od detských jasíel, cez všetky školy až po vysoké, v ateizme, ovplyvňovaná tlačou, knihami, filmom a inými prostriedkami. V rámci tejto protináboženskej kampane boli odsúdení do väzenia príslušníci reholí kapucínov, verbistov, františkánov, jezuitov a iných. Len s jezuitmi sa konalo šesť súdnych procesov - v Prahe, Hradci Králové, v Brne, v Ostrave, v Bratislave a v Košiciach. V Bratislave boli súdení piati - ako bolo bežné, za vlastizradu. Roku 1969 boli mnohí plne rehabilitovaní.

Pokus Antonína Novotného likvidovať Cirkev zastrašovaním a väznením biskupov, kňazov a veriacich sa však nevydaril. Snaha bývalého prezidenta Novotného o likvidáciu Cirkvi a kresťanstva na Slovensku sa ukázala ako snaha rozerať Tatry a vypiť Dunaj - kresťanstvo a Cirkev má na Slovensku 1.100-ročné korene a živú tradíciu a z prenasledovania vyšľahli nové plamene nadšenia viery, oddanosti Cirkvi a Nástupcovi apoštola Petra v Ríme.

Životnosť Cirkvi a jej veriacich sa prejavila roku 1968. Vtedy nastalo v náboženskom živote určité uvoľnenie. Zistilo sa, že z 13.000 rozohnaných reholníkov, po úmrtiach a iných stratách asi 10.000 ich prežilo vo vernosti ideálom a Cirkvi. Sekretariát, ktorý si rehole roku 1968 založili, publikoval správu, že reholníci boli odsúdení a prežili vo väzniciach či v internovaní dovedna 42.000 rokov. Straty na životoch i na zdraví boli veľké - v Leopoldove vo väznici zomrel biskup svätého života Gojdič, vo Valdiciach jezuita Zgarbík, iní zomreli krátko po návrate z väzníc, najmä z Jáchymova /Dr. Mandl, F. Kučera a i./. Sekretariát reholných spoločností dostal od Hlavnej prokuratúry z Prahy na svoj dopyt odpoveď, že rehole neboli nijakým zákonom zrušené a že môžu pokračovať vo svojom živote.

Deformácie a krivdy, ktoré sa v predošlých rokoch

popáchali, a to nielen proti Cirkvi a veriaci, ale aj proti mnohým iným občanom, boli roku 1968 už také krikľavé, že prezident Novotný, ktorý bol za ne zodpovedný, musel sa vzdať a odísť do dôchodku. V tejto atmosfére bola na jar roku 1968 obnovená aj gréckokatolícka cirkev na Slovensku. Počet prihlásených detí na náboženstvo v ovzduší uvoľnenia a slobody niekoľkonásobne vzrástol a do seminára bol prijatý takmer trojnásobný počet bchoslavcov. Zdalo sa, že život Cirkvi uprostred našej spoločnosti speje k lepšiemu a že celý život v štáte sa začne rozvíjať harmonicky.

Potom však nastala nová zmena. Už roku 1970 sa objavil vo verejnosti dokument o ďalšom postupe úradov proti Cirkvi a nenaznačoval nič dobré. Okrem iných nepriaznivých zákrokov v apríli 1970 vyšlo nariadenie proti rehoľným sestrám, ktoré sa medzitým dostali na slobodu. Museli prepustiť prijaté novicky a dostali zákaz pôsobiť pri katechizovaní. - V tejto atmosfére sa konali koncom roka 1970 rozhovory vlády s Vatikánom...

Opatrení proti náboženstvu z mesiaca na mesiac znova pribúdalo. Tak v máji 1971 vydal odbor školstva ONV v Trenčíne smernice pre boj proti prihlasovaniu detí na náboženstvo - písalo sa v ňom o náboženstve, ako by to bol bezmála mor, alebo nebezpečná epidémia... Podobné opatrenia sa robili aj inde. - Zatiaľ čo v tom istom máji 1971 veriaci počuli slová predsedu vlády, že "jedným z ústavných práv našej spoločnosti je sloboda náboženského vyznania", už v júni toho roku dostali biskupské úrady zákaz konať exercície pre veriacich, ako aj iné duchovné obnovy, ktoré sa vraj rozširovali. Zákaz sa vzťahoval aj na literatúru, najmä zo zahraničia... Spolu s tým sa začal vyvíjať ešte silnejší a všeobecnejší tlak proti prihlasovaniu detí na náboženstvo... Uprostred toho sa však v marci r. 1971 konali ďalšie rokovania s Vatikánom - podľa vtedajších správ novín znova v duchu dobrej vôle.

Tlak na Cirkev, na kňazov a veriacich pokračoval ešte viac roku 1972. V školskom roku 1971/72 bolo z 80 prihlásených do seminára prijatých približne už len 30. Prijatie bolo umelo skomplikované. Začali sa

ďalšie opatrenia proti rehoľným sestram, ktoré si medzi-
tým zakúpili niektoré domy pre svoje dôchodkyne. Úrady
ich sústredili znova do akýchsi koncentračných kláštorov
pod správou Katolíckej charity, v skutočnosti Ministerst-
va kultúry. Staré nevládne sestričky sa museli odobrať
z teplých domov do kamenných múrov na zámok v Slovenskej
Ľupči, ku ktorému museli vystupovať po viac než sto scho-
doch... Rehoľné sestry z Trnavy boli vysídlené z teplého
domu, ktorý si zariadili. Ich nové domovy dostali civil-
ných správcov, ktorí ich neraz kontrolovali ako vo väze-
ní... - Za týchto okolností sa koncom roka 1972 konali
ďalšie rozhovory medzi vládou a Vatikánom...

V tomto čase obnoveného útlaku bol všeobecne známy
štatistický prieskum Akadémie vied v Bratislave, podľa
ktorého sa roku 1972 hlásilo na Slovensku 72 % občanov
k náboženstvu, z robotníkov dokonca 74,4 %, pričom 16,5 %
opýtaných sa vyhli priamej odpovedi... Po slovenských
dedinách a mestečkách boli iba 3 % ateistov, 5 % nevy-
hranených a 91 % veriacich...

Ani po Helsinskej konferencii v auguste roku 1975
sa na situácii Cirkvi a veriacich u nás nič nezmenilo.
Ba v októbri toho roku došlo k povesnému stretnutiu
Tomáša Trávníčka z Národného frontu s kňazmi v Olomouci,
na ktorom im výslovne povedal, že v ideologickej oblasti
je u nás úradným cieľom úplná likvidácia náboženstva! -
A tlak sa naozaj zvyšoval natoľko, že napríklad v Nitre
v jedinej farnosti klesol počet žiakov na náboženstve
z 2.500 na 180... Sťažností okolo prihlasovania detí
bolo na celom Slovensku bezpočet.

Roku 1976 ťažkosti zasiahli veriacich a kňazov do-
konca i v nemocniciach a v domovoch dôchodcov, kde sa
sprísnila kontrola a zákaz, abyduchovní, a to aj po vý-
slovných prosbách chorých a zomierajúcich, mohli im
poslúžiť sviatosťami. - V tejto atmosfére sa v júli 1976
uskutočnilo ďalšie vyjednávanie vlády a Vatikánu...

Na jar roku 1976 bol odsúdený na dva roky do vä-
zenia kňaz Javorský, pretože požičal mladým veriacim
na fare náboženskú literatúru a magnetofónové pásky.
Smernice proti náboženstvu medzi školskou mládežou do-
stali riaditelia škôl na poradách v Topolčanoch a v Trnave.

Na Orave bol vypracovaný oveľa širší plán ateizácie.

Roku 1977 sa okolo nástupnej helsinskej konferencie v Belehrade čiastočne zmiernili priame útoky na rodičov i deti. Ale zotrvačnosťou pokračoval tlak nadriadených na učiteľov, učiteľov na deti a profesorov na poslucháčov vysokých škôl, ktorí sa museli písomne vyjadrovať, či sa už vyrovnali s náboženstvom /Trnava a i./. Medzitým po celom Slovensku v školách mali vyplňať deti i rodičia dotazníky, formulované niekedy dotieravo /návšteva bhoslužieb, krsty, sobáše, pohreby/, inokedy až úskočne /vysvetľujete ťetom prírodné javy 1. nábožensky, 2. občas, 3. pravdivo/. V čase Belehradu sa pritom konali ďalšie, zrejme bezvýsledné rozhovory s Vatikánom koncom septembra 1977...

6. januára 1978 bolo vyhlásené zriadenie slovenskej cirkevnej provincie s arcibiskupským sídlom v Trnave. Ale to bolo všetko - arcibiskupa Trnava dodnes nedostala...

Neutešený stav Cirkvi trvá na Slovensku až dodnes. Skutočnosti o tomto stave sú príliš skutočné, aby sa dali vyjadriť slovom, že u nás je všetko po náboženskej a cirkevnej stránke v úplnom poriadku a že len zlomyseľní môžu hovoriť o nedostatkoch alebo o neslobode. Uvediem o skutočnom stave niekoľko ďalších údajov. Pokiaľ ide o kostoly, Bratislava, ktorá vzrástla od roku 1948 zo 150.000 na 400.000 obyvateľov, nedostala napriek výslovným žiadostiam ani jediný nový kostol. Naopak, po roku 1950 bol zrušený kostol saleziánov na Miletičovej ulici. Zkostolov na Kalvárii a v Petržalke boli násilím strhnuté veže. - V Leopoldovskej väznici bol zručený v 50. rokoch kostol, ktorý bol po dlhé časy jedinou pešilcu pre väzňov. Na jeho rúcaní boli donucovaní zúčastniť sa pod neuveriteľnými hrozbami aj uväznení kňazi. - Roku 1968 boli postavené na východnom Slovensku niektoré kostoly - ale za neslýchanú cenu obetí veriacich a kňazov. Niektoré z nich boli v rozstavaní zručené, pre iné boli veriaci a kňazi vyšetřovaní políciou, ba i uväznení. Pokiaľ ide o stav kňazov, Bratislava mala r. 1948 na 150.000 obyvateľov 160 kňazov. Dnes, keď by mala mať na 400.000 obyvateľov približne 400 kňazov, má ich okolo 20 - slovom

dvadsať. - Na celom Slovensku klesol počet kňazov v aktívnej pastoračii od roku 1979 do 1. januára 1987 • 377! Priemerný vek kňazov stúpil na 62 rokov. Ročne zomiera na Slovensku približne 50 kňazov. Vysvätených bývalo doteraz okolo 30, niekedy menej. V posledných dvoch rokoch Ministerstvo kultúry umožnilo prijať okolo 50 bohoslovcov, čo je pre veriacich veľmi potešiteľné. Bohoslovci majú však veľké problémy s políciou a rovnako ich majú ich rodičia, najmä v zamestnaní...

Rehoľné sestry nevychádzajú ani dnes z mnohých útrap. Keďže zostarli, nemá ich kto v charitných domovoch opatrovať. Na späťovné žiadosti, aby im bolo dovolené prijať aspoň obmedzený počet nových sestričiek pre opatrovanie, dostali odpoveď, aby prijali do zamestnania civilov. Upozornili, že to nie je riešenie, a to pre mnohé príčiny. Nik nepôjde pracovať na tieto miesta za plat, ktorý sa tam ponúka. Cestovanie na niektoré odľahlé miesta charitných domov je zdĺhavé a nepohodlné, sestričky nemôžu dať civilom ubytovanie a ich komunitný život modlitby si ťažko predstaviť spolu s civilnými zamestnancami... Pritom otázka by sa pri troche dobrej vôle úradov mohla rozriešiť do týždňa, keby úrady dovolili jednotlivým kongregáciám prijať aspoň 3-4 nové sestričky. Takto im je jasné, že sa čaká na vymretie tých, ktoré sa takmer zodrali v službe spoločnému dobru.

Ťažkosti veriacich a kňazov vo veci vyučovania detí v náboženstve trvajú. Kde-tu sa svet dozvie, že veriaci sa obrátili až na prezidentskú kanceláriu, ktorá vyzvala nižšie úrady veci urovnať, ako sa stalo v Slovenskej Ľupči a inde. Čo sa týka kníh, svetlou stránkou bolo dovolenie vydať boheslužobné texty, ktoré pripravila Liturgická komisia. Problémy s ostatnou literatúrou v pravom zmysle slova sú však stále priam neuveriteľné. - Okrem jediného týždenníka a jediného mesačníka pre kňazov, ktoré sú pod prísnu kontrolou ministerstva, niet iných časopisov a ani jedinej vydanej knihy. Na hraniciach je v poslednom čase kontrola kníh ešte tvrdšia. V istom časopise u nás bolo možno čítať, čo všetko sa prenáša cez

hranice a pod výrazom "kontraband" sa jedným dychom uvádzala ako neprípustná náboženská literatúra spolu s pornografiou. Pre prinesenie náboženských kníh boli a sú u nás veriaci vyšetrovaní a odsudzovaní do väzenia.

Veriaci sú naďalej vylučovaní z mnohých povolání a funkcií, akoby táto diskriminácia bola už čímisi samozrejmým. Nemožno si vôbec predstaviť otvoreného veriaceho človeka vo vojsku, v službách národných výborov, medzi učiteľstvom, medzi vedúcimi úradov alebo podnikov, hoci slová Ústavy sú jasné... Je to čosi podobné, ako diskriminovanie občanov niektorých štátoch podľa farby, pre ktorú sú apart-oddelení. Vysokoškolačka, ani nie nápadne veriaca, bola vyhodená zo skúšky a zo slúbeného zamestnania, pretože mala na retiazke krížik. Prípadov ťažkostí pre náboženstvo v zamestnaniach by som mohol uviesť veľmi mnoho z celého Slovenska. Spomenul som už na začiatku, že u nás dochádza k súdeniu kňazov za čisto náboženské prejavy, mladých ľudí za modlitbu a spevy na výletoch a chatách, či za prenesenie náboženských kníh zo zahraničia. O ťažkostiach kňazov v duchovnej správe, čo sa týka mládeže, bohoslužieb, kázní a iných vecí, by bolo potrebné hovoriť osobitne.

Toto všetko sa u nás deje, hoci podľa Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach, ktoré 11. 11. 1975 schválilo aj Národné zhromaždenie ČSSR, "každý má právo na slobodu myslenia, svedomia a náboženstva. Toto právo zahŕňa v sebe slobodu vyznávať alebo prijať náboženstvo alebo vieru podľa vlastnej voľby a slobodu prejavovať svoje náboženstvo, alebo vieru sám, alebo spoločne s inými, či už verejne, alebo súkromne, vykonávaním náboženských obradov, bohoslužbou... a vyučovaním"; a deje sa to, hoci podľa čl. 19 odst. 2 "každý má právo na slobodu prejavu. Toto právo zahŕňa slobodu vyhľadávať, prijímať a rozširovať informácie a myšlienky každého druhu, bez ohľadu na hranice, či už ústne, písomne alebo tlačou, prostredníctvom umenia, alebo akýmkoľvek inými prostriedkami podľa vlastnej voľby."

Obmedzovanie práv skusujú veriaci nielen na Slovensku, ale i v Čechách a na Morave. Roku 1986 boli

odsúdení za rozširovanie náboženskej literatúry len v jednom procese vedecký pracovník, traja technici, dôchodkyňa z Prahy a kňaz od Jičína. Na Morave boli mnohí známi veriaci súdení vo viacerých súdnych procesoch. Povestnými sa stali v celom svete nočné domové prehliadky kvôli literatúre u rehoľných sestier v Čechách a Morave za dráždivého použitia policajných psov a reflektorov. Obmedzovanie náboženských práv sa týka aj iných veriacich a kňazov než katolíkov, a to tak na Slovensku ako v Čechách. Mená sú známe. Evanjelický kňaz a študent z Mníška na Slovensku boli roku 1986 stíhaní za rodinné stretnutie veriacich so spevmi a výkladom sv. Písma. O porušovaní práv a slobôd veriacich i iných okruhov občanov sa vyjadrili už mnohokrát aj známe osobnosti občianskeho hnutia Charta 77 a Výboru na obranu nespravodlivo stíhaných VONS. V ich starostlivo formulovaných záznamoch možno nájsť mnoho mien postihnutých, s presnými údajmi miesta a času.

Trvalé odopieranie práv veriacim u nás je trápne najmä pri pohľade na štatistiky. Podľa publikácie Ministerstva kultúry z r. 1986 bolo na Slovensku roku 1948 95 % veriacich. Ak sa v tých rokoch začali tvrdé opatrenia proti náboženstvu a cirkvám, dnešní veriaci nechápu, v mene akého ľudu sa to dialo, ak bolo na Slovensku len 5 % neveriacich. Po tridsiatich rokoch r. 1980 bolo podľa uvedenej publikácie vraj úradne zistené 51 % nábožensky orientovaného obyvateľstva. I keď si veriaci občania myslia, že ich je mnoho viac, v každej demokratickej krajine by i tento veľmi nízko naznačený počet obyvateľov stačil na to, aby taká štatistická väčšina obyvateľstva bola poverená utvoriť po voľbách vládu. U nás istí činitelia považujú toto množstvo veriacich takmer za veličinu zanedbateľnú.

Tým som sa dostal k tretiemu bodu Vášho článku, akoby kritické písanie svetovej tlače o náboženskej situácii u nás bolo len propagandou a akoby jej podliehal aj Vatikán. Veriaci občania u nás sú presvedčení, že zodpovední činitelia Cirkvi vo Vatikáne poznajú tak dobre naše náboženské pomery, ako ich dobre

pozná svet. Udalosti okolo Cirkvi a veriacich u nás, ktoré sa opakujú po celé roky, to umožňujú, keďže dnes sa informácie šíria zo dňa na deň. Ak sa u nás za celé roky nemení základný negatívny a represívny postoj úradov k náboženstvu, k Cirkvi a k veriacim, netreba sa diviť, že zodpovedné osobnosti Cirkvi v Ríme sú obzretné v takej otázke, akou je menovanie nových biskupov. Va ste v článku napísali, že biskupi musia byť ľudia, ktorí majú dobrý vzťah k štátu. To je istotne správna požiadavka. A Cirkev ju nepochybne chce plne rešpektovať u nás, ako ju rešpektuje všade na svete. Ale lojálnosť k štátu nemusí znamenať poddanosť štátu. A najmä nemusí vo všeobecnosti znamenať poddanosť danej vláde. Poddanosť biskupov si nevynútila ani niekdajšia vojenská vláda v Argentíne, ani vláda v Chile. Možno by ju chcela vláda Južnej Afriky. Ale práve to nemôže chcieť Cirkev. Cirkev vie, čo to znamenalo, keď jej cisári a králi vnútili za biskupov svojich rytierov, ktorí nemali kňazského ducha. Niektorí redaktori sa dnes Cirkvi pre týchto nehodných biskupov smejú. Cirkev navždy ľutuje, ak zo slabosti, či z iných ohľadov niekedy cúvla pred podobnými tlakmi vládcov národov. Ale nechce, pretože nesmie, takéto chyby opakovať. Chce mať ako biskupov ľudí, ktorí sú jej kňazmi a nástupcami apoštolov, aby chlasovali Kristovo evanjelium a jeho spásu. Tým najlepšie slúži národom a štátom. Národy a štáty trvajú, ich vlády sa môžu dnes meniť po každých slobodných voľbách. Cirkev ohlasuje pravdu, ktorá je nad všetkými zmenami vlád. Pravdou evanjelia Cirkev udržuje vedomie vážnosti života, jeho zásad a cieľov a tým pomáha udržovať v národoch pravé hodnoty. Skutočne demokratické vlády jej nechávajú v tom slobodu. A ministri týchto vlád ak sú naozaj ministrami, čiže služobníkmi ľudu, ktorý si ich slobodne zvolil, pomoc Cirkvi vítajú, a to v premených oblastiach života - od výchovy mládeže, až po službu v nemocniciach. Biskupi v Taliansku, vo Francúzsku či v USA vyjadria azda niekedy názory odlišné, než majú ich vlády, ale tie ich preto nepovažujú za nepriateľov - pomáhajú ujasňovať pravdu. Cirkev sama nemôže dovoliť,

aby jej niekto nanútil biskupov. Tísa nemôžu upísať nijakému režimu. Nesmú byť poddaní ani krátkodobým diktátúram, nemôžu byť ani rasistický, ani nijakí iní. Musia to byť biskupi katolícki. Ak sú naozaj takí, sú požehnaním nielen pre Cirkev, ale i pre národy, pre ich štáty a pre vlády, ktoré chcú opravdivo slúžiť ľudu. To Cirkev vie na základe dvetisícročnej skúsenosti. A vedia to i národy. Ak sú práve a jedine u nás okolo týchto vecí po desaťročia spory, chyba nebude na strane Cirkvi, ktorá chce slúžiť všetkým a ktorú takmer všetky štáty na svete prijímajú. Chce slúžiť aj nám, a to tým viac, že vie, ako to všetci potrebujeme - veriaci i štát. Veď spokojnosť miliónov veriacich je pevnosťou štátu. A na jeho cseh je i dobrá svetová mienka o ňom.

V tomto duchu dobrej vôle a ochoty zapojila Cirkev aj nás do svetovej jednoty svojich veriacich a pozvala našich ľudí na Synodu do Ríma. Nech sa iní pokúsia odpovedať na otázku, ktorú mnohí ľudia kladú, keď sa pýtajú, aký kultúrny génius poradil niektorým činiteľom u nás zamietnuť Mons. Hirkevi a Dr. Krčmérymu zo Slovenska účasť na svetovej Synode v Ríme a vystaviť tak ČSSR ako jediný štát v Európe všeobecnej kritike svetovej tlače nad skutočnosťou, aké pomery to v nej panujú, keď i zástupcovia veriacich katolíkov ZSSR, z Litvy a Lotyšska, mohli sa do Ríma dostať. Veď Synoda v Ríme bola naozaj celosvetovo reprezentatívna. Okrem všetkých európskych a západných štátov vôbec, kde žijú katolíci, zúčastnili sa na nej zástupcovia Cirkvi a veriacich i z Angoly, Etiópie, Mozambiku, Nigérie, Kenye a Ugandy, z Zambie a Zimbabwe, z Kuby, Nikaraguy a Chile, z Bangladešu, Filipín, Japonska, Indie a Indonézie, z Pakistanu, Iránu, Turecka a Vietnamu - celkove viac než sto národov, krajín a štátov celého sveta. V Európe nedovolila účasť len ČSSR a v celom svete len ČSSR a Laos.

Neprajný postoj našich úradov voči Cirkvi a voči veriacim dosiahol znova jeden zo svojich vrcholov. Keďže to škodí Cirkvi i štátu, donútilo ma to ozvať sa a napísať Vám. Mal som pritom na mysli aj mnohé útočné

a skreslené články novín a časopisov, na ktoré veriaci u nás nemajú po celé roky možnosť odpovedať. Ak o zamietnutí cesty našim delegátom do Ríma písala kriticky celá svetová tlač, nebolo to ani očierňovanie, ani zbožné želanie stavať nás do zlého svetla. Zodpovedný je za to ten, kto účasť našim delegátom zamietol. - Ak pritom išlo o dvoch Slovákov, ak spomedzi všetkých národov sveta jedine slovenský národ nesmel mať svojich veriacich zástupcov na svetovej Synode v Ríme a ak tí, ktorí o tom rozhodli, napísali z Prahy Dr. Krčmérymu, že keď si podá žiadosť o vycestovanie, táto žiadosť "nebude vyřízena kladne" - musia iní zodpovední činitelia uvážiť, ako to zapôsobilo na státisíce veriacich Slovákov a ako sa tým poslúžilo našej vzájomnej jednotě i našej povesti v celom svete. Prázdne kreslá slovenských delegátov v synodálnej aule v Ríme MUDr. S. Krčméryho s číslom C 95, ktoré mali po celý mesiac október 1987 pred očami účastníci Synody i svetová tlač a o ktorých sa bude ešte mnoho a dlho hovoriť i písať - stali sa ďalším svedectvom pomerov u nás. Aká škoda!

Vo svete okolo nás sa stále mnoho vecí mení - našťastie menia sa aj k lepšiemu. Dnes sa na mnohých stranách hovorí o potrebe úplne nového myslenia, o nových postojoch a o nových činoch. Hovorí sa o potrebe vybudovať nový európsky dom a domov pre všetky národy Európy. A hovorí sa, že toto všetko potrebujeme ako vzduch. Vzduchu je zatiaľ dost, len treba otvoriť obloky. Ak niet pre svet inej alternatívy než mier, niet čo váhať. Výzva je výzvou aj pre nás. Naše národy sú v srdci Európy a aj my máme možnosť začať konať niečo v skutku cenné pre bezpečnejší svet, v ktorom by bolo viac istoty a viac pokoja. Mohli by sme preto aj u nás začať s novým myslením. Veriaci u nás si to veľmi želajú a sú pripravení zapojiť sa všetkými silami do tohto nového diania. Zatiaľ sú trpezliví. Ale nezrieknu sa svojej viery. Premýšľajú stále hlbšie a všestrannejšie a nechcú chápať svoj život a jeho zmysel len v predukovaní tovarov a v posievaní cintorínov, lež v húževnatej práci pri budovaní tejto zeme chcú byť v duchu evanjelia otvorení i pre

večnosť. Preto sa naskrz nemienia zrieknuť svojej vernosti Bohu a svojej oddanosti Cirkvi. Tým nielenže nikomu neškodí - obohacujú život.

Ak veriaci i nás prežili za dlhé roky mnoho príkoria, mnohí z nich sa naučili pevne ho znášať a nepodať sa. Pritom stále pracujú a tvoria. Je dôležité, že chcú uprostred našej spoločnosti pracovať a tvoriť i v budúcnosti, a to ak by bolo potrebné ešte húževnatejšie a obetavejšie. Z tohto hľadiska vítajú slová vášho článku, že "i cirkve majú a budú i v budúcnosti mať v našom štáte své zákonné a zákonom garantované miesto". Veriaci, pravda, čakajú, či sa naozaj začne v konkrétnom živote potvrdzovať to, čo ste napísali - že v súlade s ústavou ČSSR nik nemá práva brániť veriacim riadnému uskutočňovaniu ich náboženskej viery. Tieto práva veriaci občania chápu podľa uznávaných medzinárodných dohôd.

Utrpenie našich ľudí vo viere očisťuje a zoceluje a tisíce mladých po celom Slovensku priam elektrizuje. Útlak a tlak na Cirkev nedosiahol želaný cieľ. Život viery u nás neochabol, lež z roka na rok sa stále viac rozvíja a priam mohutnie. Túto silu, ktorá sa pozitívne prejavuje na všetkých pracoviskách, by mohla spoločnosť len vítať. Veriaci u nás prijímali doteraz priam hrdinský svoj údel svedčiť o evanjeliu aj uprostred obetí a utrpenia - v presvedčení, že taký je na tejto zemi údel každej nádeje. Sú rozhodnutí pevne stáť a vyrvat' pretože pre nich viera v Boha a oddanosť Kristovi cez Cirkev je aj uprostred našej spoločnosti života a práce, pre čas i pre večnosť, nádejou najväčšou.

Bratislava 30. 10. 1987

S úctou

J. CH. Korec

Vilová 7.

Bratislava

851 02